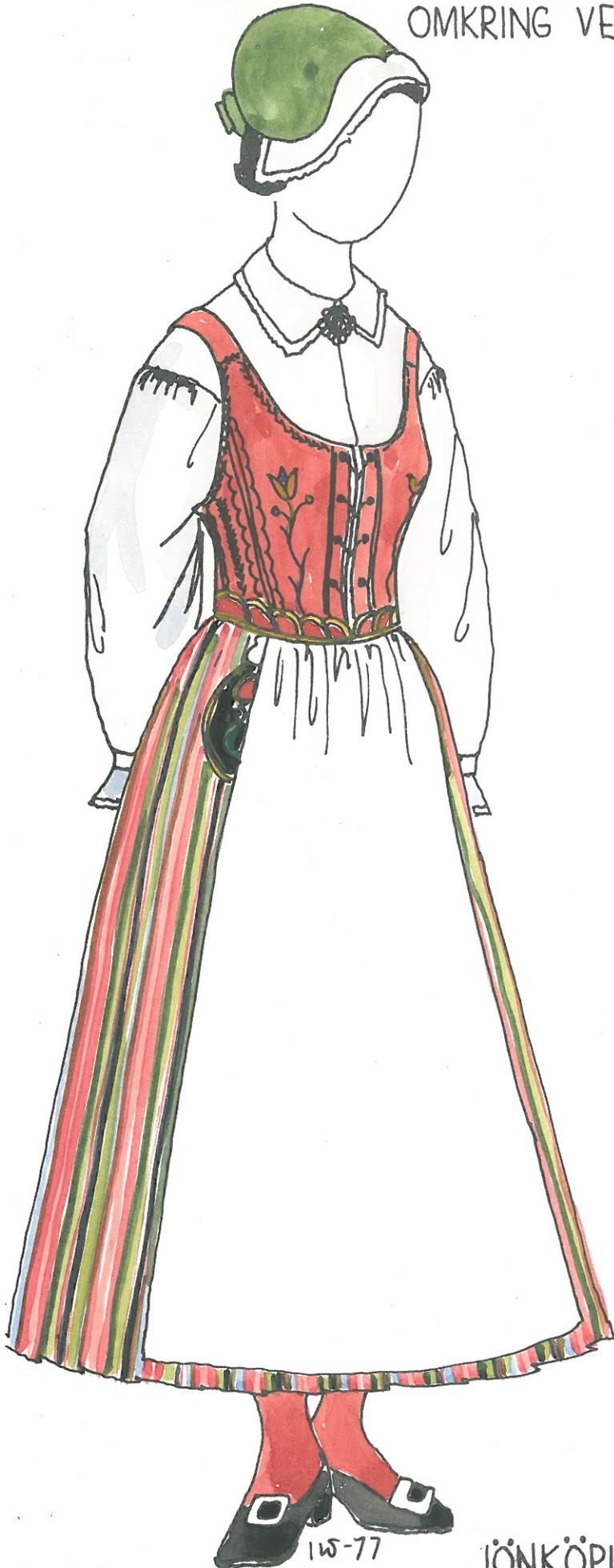
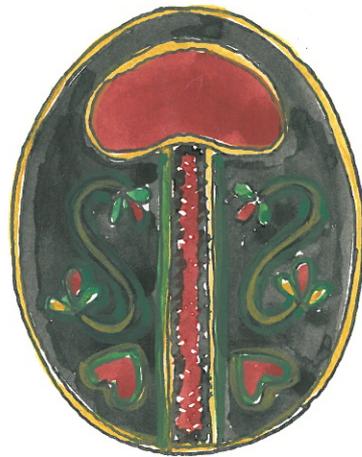

ÖSTRA HÄRAD

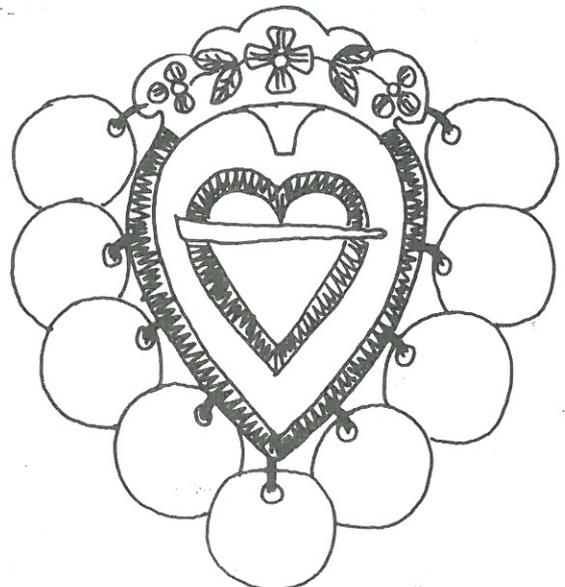
OMKRING VETLANDA

BINDMÖSSA

KJOLVÄSKA

SÖLJA, "LÖVASPÄNNE"

JÖNKÖPINGS LÄNS HEMSLÖJDSFÖRENING

ÖSTRA HÄRAD

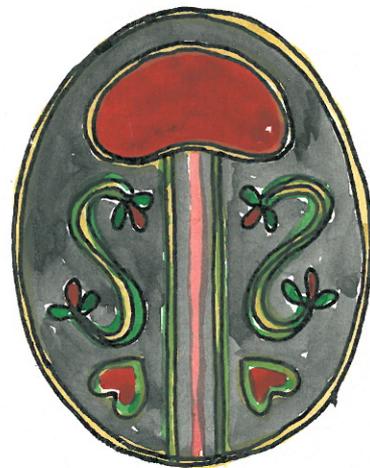
OMKRING VETLANDA

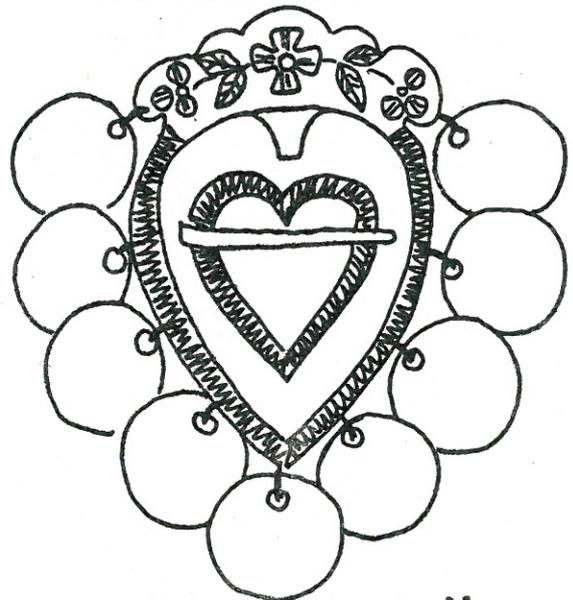
163-78

BINDMÖSSA

KJOLVÄSKA

SÖLJA, "LÖVASPÄNNE"

JÖNKÖPINGS LÄNS HEMSLÖJDSFÖRENING

Förklä-
de

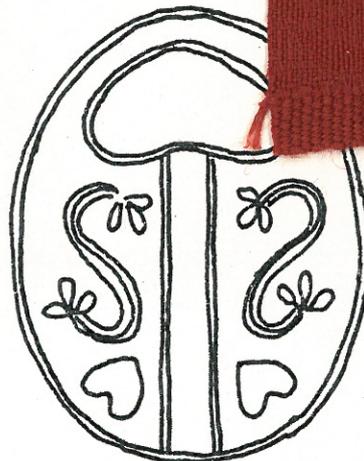
Kjol

ÄRAD

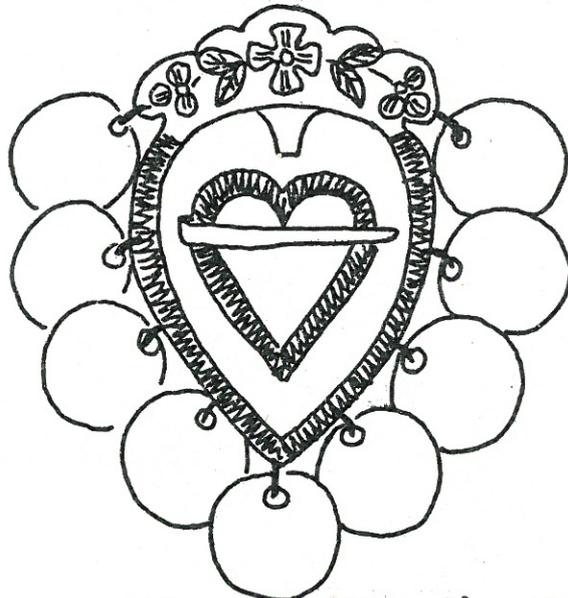
ANDA

BINDMÖSSA

KJOLVÄSKA

SÖLJA. "LÖVASPÄNNE"

JÖNKÖPINGS LÄNS HEMSLÖJDSFÖRENING

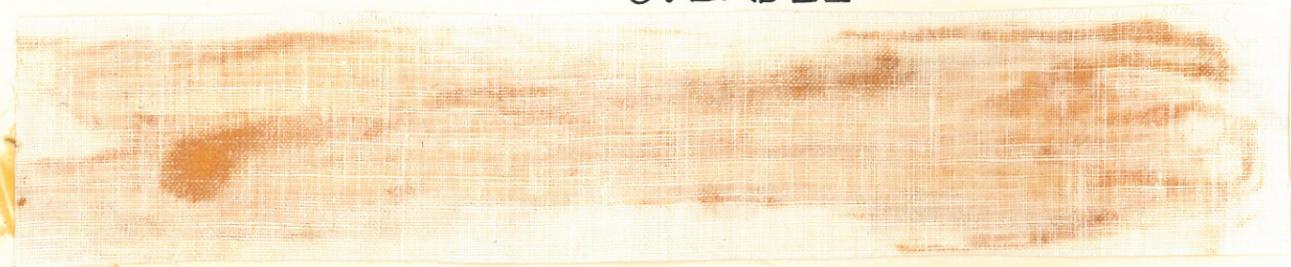
163-78

ÖSTRA HÄRAD
OMKRING VETLANDA

BINDMÖSSA

ÖVERDEL

LIVSTYCKE

FÖRKLÄDE

KJOL

TÄNKÖRNING LÄNG HEMSLÖJDSTÄDENING

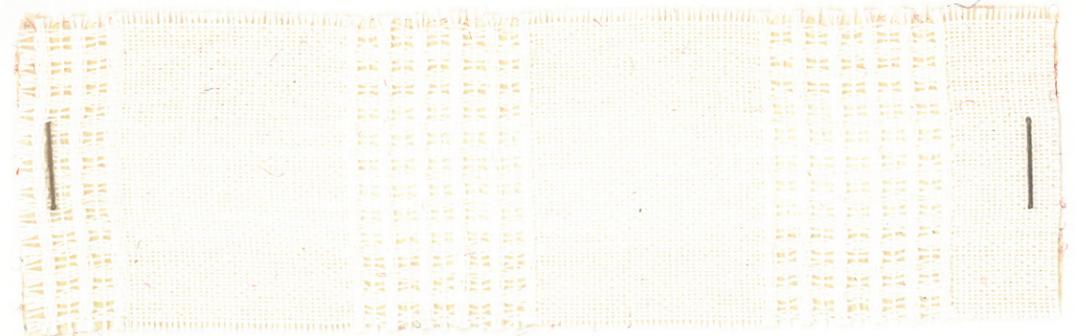
ÖSTRA HÄRAD

ÖVERDEL

LIVSTYCKE & alternativ

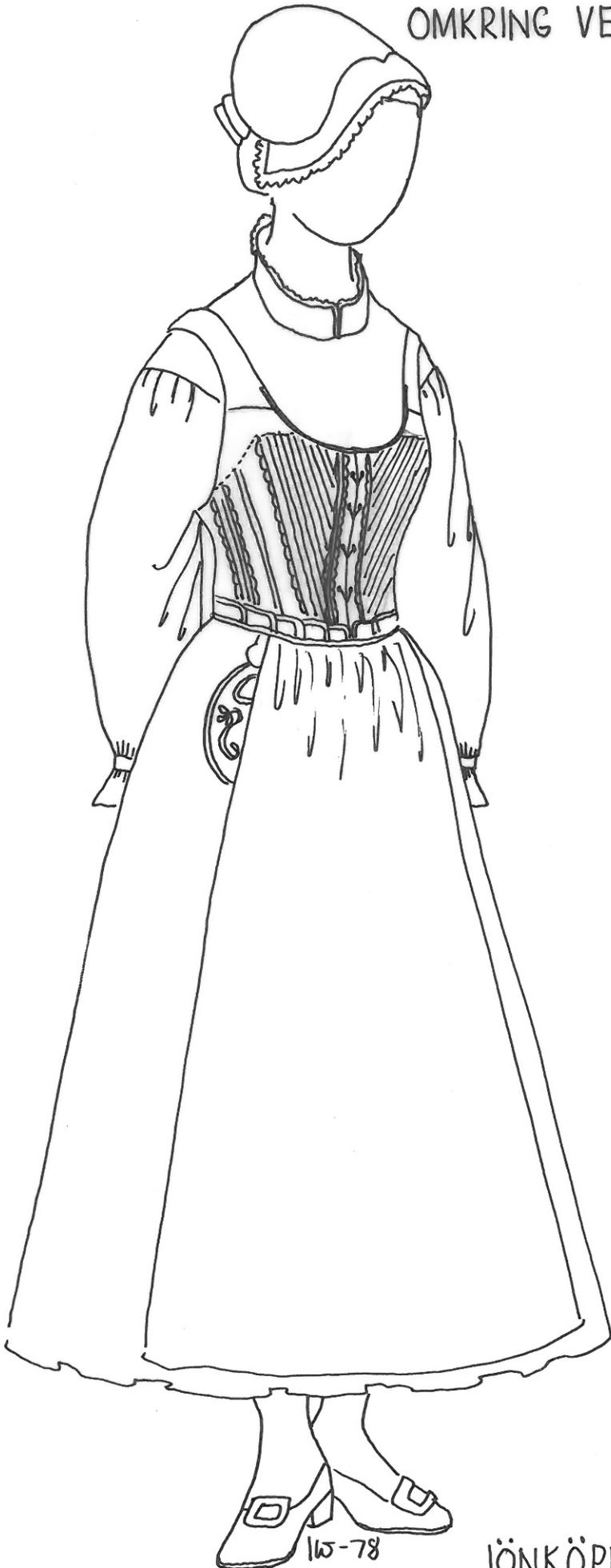
FÖRKLÄDE

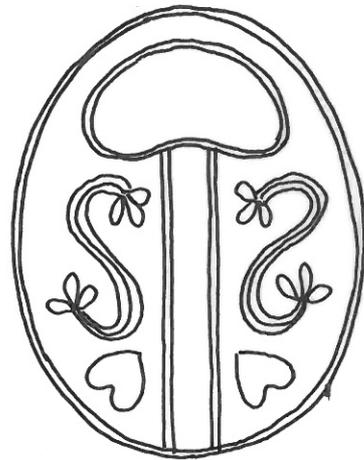
KJOL

ÖSTRA HÄRAD

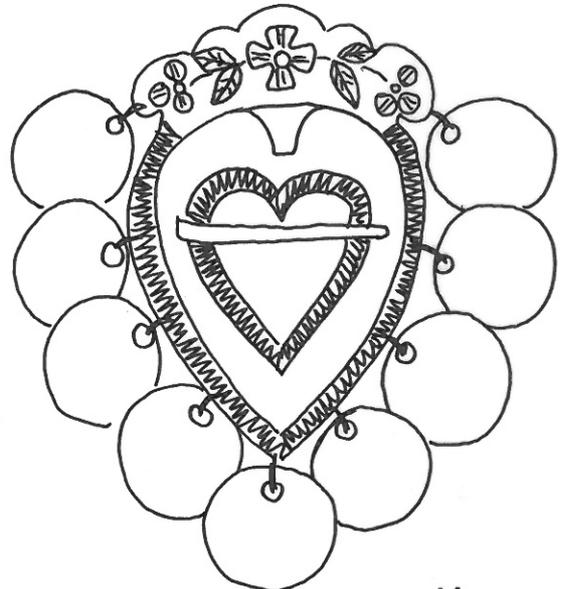
OMKRING VETLANDA

BINDMÖSSA

KJOLVÄSKA

SÖLJA, "LÖVASPÄNNE"

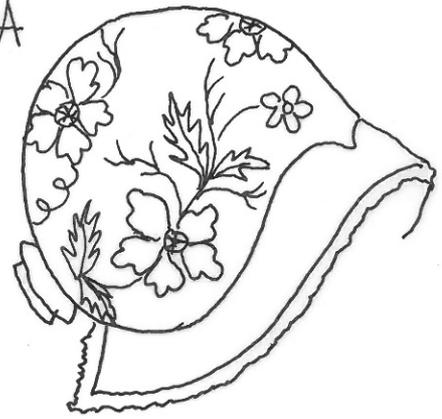
JÖNKÖPINGS LÄNS HEMSLÖJDSFÖRENING

ÖSTRA HÄRAD

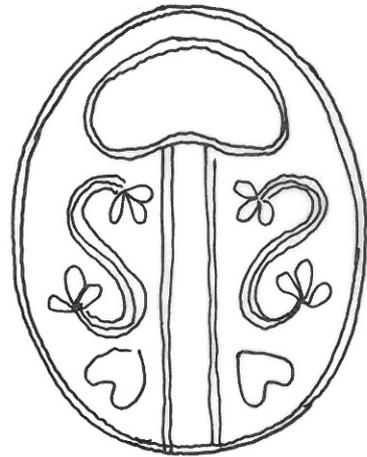
OMKRING VETLANDA

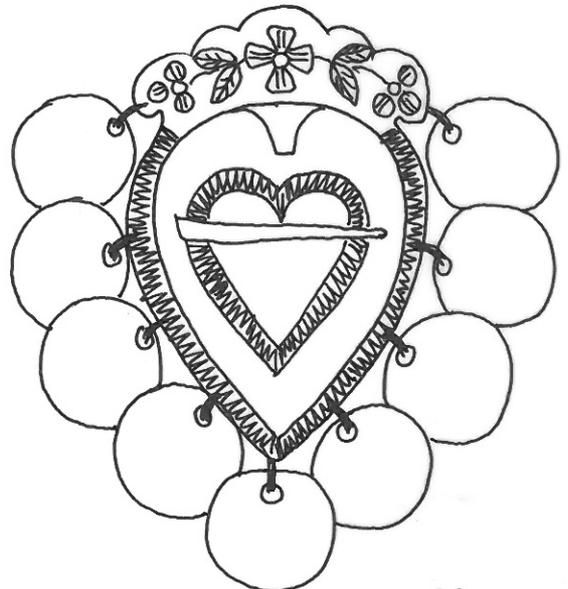
15-77

BINDMÖSSA

KJOLVÄSKA

SÖL JA, "LÖVASPÄNNE"

JÖNKÖPINGS LÄNS HEMSLÖJDSFÖRENING

Östra härads kvinnodräkt.

- Kjol: långrandigt halvylletyg i vitt och brunt med olika röda, blå och gröna nyanser.
- Livstycke: två varianter av rött ylletyg med broderier och uppvikta skörtflikar nertill.
- Förkläde: av vitt bomullstyg.
- Överdel: av linnetyg. Fyrkantig halsringning med ståkrage, kantad med knypplad spets.
- Huvudbonad: bindmössa av siden med broderier i kedjesöm. "Stycke" av vit tyll med hättmönster, eller knypplad spets.
- Halskläde: kvadratisk, mångfärgad silkesduk.
- Kjolväska: ylletyg med ullgarnsbroderier och applikationer.
- Strumpor: stickade av rött ullgarn.
- Skor: av svart eller brunt skinn med spänne.
- Smycken: bröstsolja med skålformade kläppar.
Till dräkten användes förr en "tröja" av blått ylletyg.
- Litteratur: "Fataburen 1902" P G Wistrand
"Svenska allmogedräkter" Gerda Cederblom
"Folkdräkter" Anna Maja Nylén
"Folkdräkter och bygdedräkter från hela Sverige"
Inga Arnö-Berg och Gunnel Hazelius-Berg
"Folkligt dräktsilver" sigfrid Svensson
- Historik: Östra härads dräkt är rikt dokumenterad t. ex. i P: G Wistrands bok "Meddelanden från Nordiska Muséet 1901". Han skriver bl. a. att den burits tämligen likartat i häradet och därför kan betraktas som en häradsdräkt. Att den var i bruk på 1830-talet och att det på 1860-talet ännu levde män och kvinnor av den gamla stammen som fortfarande klädde sig på gammalt vis. På Nordiska Muséet finn ett flertal dräktdelar att beskåda.
Sedan 1923 har material till ~~Västra~~^{Östra} härads kvinnodräkt funnits till försäljning hos Jönköpings läns hemslöjdsförening.

VÅRA FOLKDRÄKTER (5)

Marianne och Wäinö Engdahl i Taberg valde Östra Häradsträcker.

— För de är så vackra!

Marianne har styvtärkt överdelens krage och det vita bomullsförklädet som man förr bar till fest. Kjolen är långrandig i vitt och brunt och livstycket rött, med många fjädrar och rikligt broderad. Wäinö har den kortare västen i rött linnebrokad och gula kulknappar, västens baksida är av oblekt linne.

"Karlarna bar tröja och byxor av renhud eller vadmal, deras skjortkragar var även de "artigt stickade", säger Linné, så det vill till att kvinnorna kunde sömma väl".

Så skriver Elin Wägner i "Tusen år i Småland" när hon skildrar en gammal by i Kronobergs län. Men kommentaren om kvinnornas handskicklighet är sannoligen giltig också i andra län. Och i vår tid.

När man detaljstuderar de olika dräkterna inser man att det inte "bara är att sy". Sömnadsätten är många, många. Det är också därför studieförbunden har speciella kurser i sömnad av folkdräkter.

Marianne Engdahl i Taberg har — bland så många andra kvinnor idag — sytt sin och sin mans folkdräkt helt själv.

Tröjan som inte stickas.

Så här kunde tröjorna (- kvinnornas jackor, sydda!) se ut i slutet av 1700-talet. Marianne Engdahl har på museum provat en jacka som var så gammal att tyget var alldeles brunt. Tröjan, i svart kläde, har Marianne sytt själv ("Det var jobbigt!") den runda ringningen döljer helt livstycket, men överdelens ärmuddar skyttar fram! Tröjan som hör till Östra häradsträcken nämns som högtidsplagg, liksom det vita förklädet. Tröjan är litet knölig att ta på för fodret är av ylle.

"Man måste vara två..."

Det är inte så enkelt att klä sig... Marianne Engdahl hjälper Wäinö med skjortan och n a t t k a p p a n, som den lösa kragen kallas. Och så ska den brokiga duken, som man kunde torka bort svetten med, knytas snyggt också. Marianne har stärkt sin skjortkrage så att den står upp — för det har hon läst sig till att så var det förr.

Det är inte så vanligt ty "det är ganska obehagligt, i varje fall först, att ha den hårda kragen" säger Marianne. Men det ser oerhört fräscht ut och ansiktet blir vackert inramat. Och i hemslöjdens beskrivning av Östra häradsträcken står "ståndkrage".

Ärmlinningar finns av många slag. På Östra häradsträcken avslutas ärmerna på kvinnornas överdel med en broderad och rynkad del mot smal linning. I allmänhet är linningarna smala och prydda med någon broderad bård i vit-söm eller blått eller rött. Breda linningar är ett sent drag, liksom korta ärmar.

Som alla — som bara något studerat klädhistoria — vet, har människan, när hon skulle göra sig sitt första plagg, utgått från ett rakt stycke obesuret tyg. Vävens mått var alltings mått. Tyget veks på mitten, man gjorde hål för huvud etcetera. Först så småningom tillkommer små fiffiga detaljer till själva grundmönstret.

Wäinös skjorta har t ex halsspjäll och armspjäll. Spjäll små kvadratiska eller rektangulära bitar som förstärker. Halsspjället hade en både praktisk och estetisk uppgift. Det ansågs nämligen vackert med rik veckbildning kring halsen! Dessutom visade det — i synnerhet i tider då linnet var en dyrbar vara — att man kunde kosta på sig en viss lyx!

Wäinös byxor i svart kläde är baktill hopknäppta med läderrem. Det gör midjevidden tänjbar... De flesta byxor brukar vara hopsyddas därbak.

ÖSTRA HÄRAD

Omkring Vetlanda

Efter Upplydning har Östra härad den rikast dokumenterade dräktkicket i Småland om man ser till bevarat material.

P G Wistrand skriver redan 1901 i "Meddelanden från Nordiska Museet" att dräkten burits tämligen likartat i häradet och därför an beskrivas just som en häradsträkt. Den var i bruk ännu på 830-talet och "ännu på 1860-talet levde män och kvinnor av den gamla stammen som fortfarande klädde sig på gammalt vis". Den varta ringade tröjan nämner Wistrand som högtidsplagg. Även et vita förklädet markerar högtid.

På Nordiska Museet finns ett flertal dräktdelar att studera. Sedan på 1920-talet började Hemslöjden i Jönköping sälja Östra häradsträcker till såväl män som kvinnor.

Så här beskriver Hemslöjden Östra Häradsträcken kvinnodräkt:

Livstycke: två variationer av rött ylletyg med broderier och uppvikta skjortflikar nedtill.

Kjol: långrandigt halvylletyg i vitt och brunt med olika öda, blå och gröna nyanser.

Förkläde: av vitt bomullsyg.

Överdel: av linnetyg. Fyrkantig halsringning med ståndkrage kantad med knypplad spets.

Huvudbonad: bindmössa av siden med broderier i kedjeböm. Stycke av vit tyll med rött mönster eller bred knypplad spets.

Halskläde: kvadratisk mångfärgad silkesduk.

Kjolväska: ylletyg med ullgarnsbroderier och applikationer.

Strumpor: stickade av rött ullgarn.

Skor: av svart eller brunt skinn.

Smycken: bröstsolja med skålförmade kläppar.

Till mansdräkten finns två västvarianter: en randig något längre väst och så en rött väst i ylle kantad med svarta sammetsband, byxor i svart kläde.

TEXT: Christina Hamrin
FOTO: Håkan Falk

"Lämmabyxor"

I allmogemiljö var åtsittande knäkorta byxor av sämskskinn de utan all jämförelse vanligaste manskläderna. Mycket ålderdomliga är byxor som är så korta i grenen att de knappt räcker upp på magen och där luckan är mycket smal. En bredare lucka kom först efter 1830. Gylfknäppning är av så sent datum att den aldrig kom till användning i folkdräkten.

I tre bilder visas här hur ett par "lämmabyxor" knäpps på. Byxorna hålls uppe av själva LÖVGJORDEN. På den knäpps sedan själva LUCKAN som i det här fallet är av den bredare typen. Fem eleganta guldknappar är till sist synliga.

Våra folkdräkter

ÖSTRA HÄRAD

Det finns ett par småländska folkdräkter som är förnämligt dokumenterade – både som bevarat material på museer och beskrivna i litteraturen. Det dräktskick som var vanligt ända in på mitten av 1800-talet i trakterna runt Vetlanda hör dit – Östra häradsdräkten.

Idag fortsätter vi vår serie om FÖLKDRÄKTER i Jönköpings län med en presentation av Östra härads-dräkten. Vet ni vad en nattkappa är? Och hur fungerade herrarnas byxor förr? Om gammalt dräktbruk berättas mer på sidan 7.

– Vi valde Östra Häradsdräkten för den är så vacker! Marianne har den för Östra härads-dräkten typiska "ståndkragen" – en hårdstärkt krage – rött livstykke, långrandig kjol och styvstärkt förkläde. Väinös väst är i röd linnebrokad och byxorna av svart kläde.

Litteratur om S.Vedbo.

1. Lantbruksberättelse 1848
~~Strykt litteratur om S.Vedbo har jag icke funnit.~~
2. Allvin: Beskrifning öfver Mo, N:a och S:a Vedbo härader 1857 s. 58.

Mo hd, se S.Vedbo 2.

Litteratur från V.Härads.

- Anna Maja Nylén: Folkdräkter.
 Kallenberg-Åman-Blomstrand: Försök till en physico-öconomisk beskrifning
 öfver Fröderyds socken i Jönköpings län (1810).
 Berg-Hazelius: Folkdräkter och bygdedräkter från hela Sverige.

Litteratur om Östra härads.

1. Anna Maja Nylén: Folkdräkter.
2. P.G.Wistrand: Svenska allmogedräkter: En småländs folkdräkt från 1830-talet.
3. Gustaf Aldén: I Getapulien (1883).
4. Arnö-Berg - Hazelius-Berg: Folkdräkter och bygdedräkter från hela Sverige.

Litteratur om Västbo härads.

1. I.Gaslander: Allmogens i Västbo sinnefog, seder mm. 1774.
2. Jönköpings läns Kungl.Hushållningssällskaps handlingar, 14e häftet 1827
(Wilstad och Hestra pastorat)
3. Allvins: Beskrifning öfver Västbo hd 1846.
4. Djurclou: Unnarydsbornes seder och liv efter Lasse i Lassabergs ant. 1874.
5. Förr och nu 1874 (En urgammal svensk bygd).
6. Djurclou: Antikvarisk resa i Östbo, Västbo och Mo härader, sommaren 1870
(ur Meddelanden från N.Smålands fornminnesförening VIII 1926).
7. Aldén: I Getapulien 1883.
8. G.O.Carlsson: Beskrifning öfver Burseryds, Bosebo och Sandviks församlingar.
(Särtryck ur Ny Smålands Beskrifning, bilaga till Nya Vexjö-bladet 1906)
9. Wistrand: Svenska folkdräkter 1902.
10. Engström: Gnosjöborna, deras hemslöjd, seder och levnadssätt, skrock och vid-
skopelse mm. 1906.
11. Cederblom: Svenska allmogedräkter 1921.
12. Schultz-Blomqvist: Pansjö, kort sockenbeskrifning 1946.
13. Anna Maja Nylén: Folkdräkter 1949.
14. Bringéus: Unnarydsborna 1968.
15. Arnö-Berg - Hazelius-Berg: Folkdräkter och bygdedräkter från hela Sverige -7!

Tram

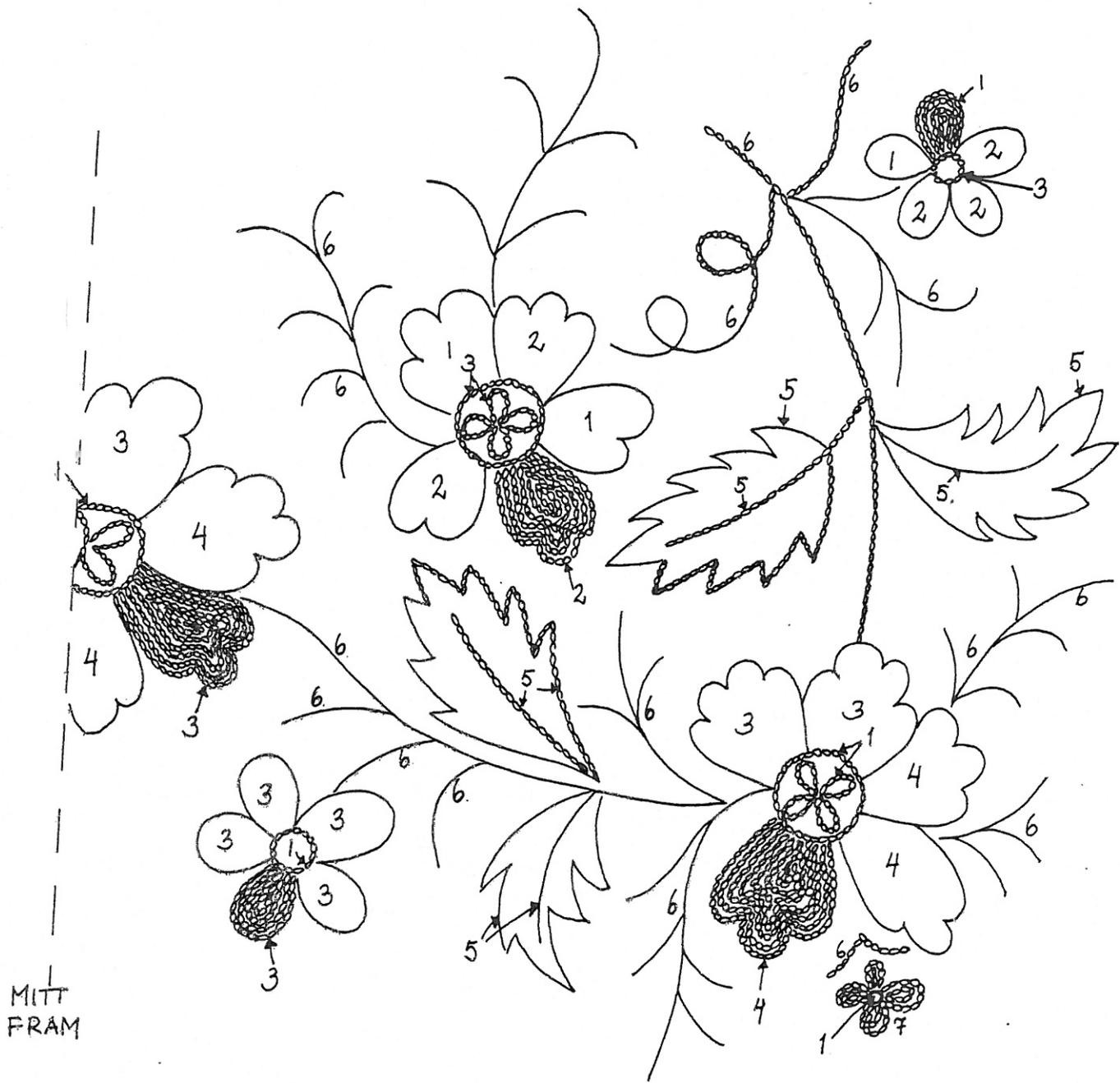

hvitbar

konstaterade

Grön mössa.

YETLANDA

MITT
FRAM

BRÖDERIET SYS MED KEDJESTYGN (SÖMNADSSÄTTET VAR FÖRR TAMBURSÖM)

BRÖDERAS MED NATURSILKE

OBS! GARNET DELAS OCH BRÖDERIET SYS MED 1 (EN) TRÅD.

1 = GUL 2 = MÖRKGUL 3 = LJUSBLÅ 4 = MÖRKBLÅ
 5 = GRÖN 6 BRUN 7 = RÖD

JÖNKÖPINGS LÄNS HEMSLÖJDSFÖRENING
SMEDJEGATAN 40 552 40 JÖNKÖPING
TEL. 036 - 110974

MÖNSTER TILL ÖSTRA
HÄRAD BINDMÖSSA
FRÅN YETLANDA

BRODERIET SYS MED NATURSILKE
(EN FÄRG).

OBS! GARNET DELAS OCH
BRODERIET SYS MED 1 TRÅD.

BRODERIET SYS MED KEDJESTYGN (SÖMNADSSÄTTET VAR URSPRUNGLIGEN TAMBURSÖM).

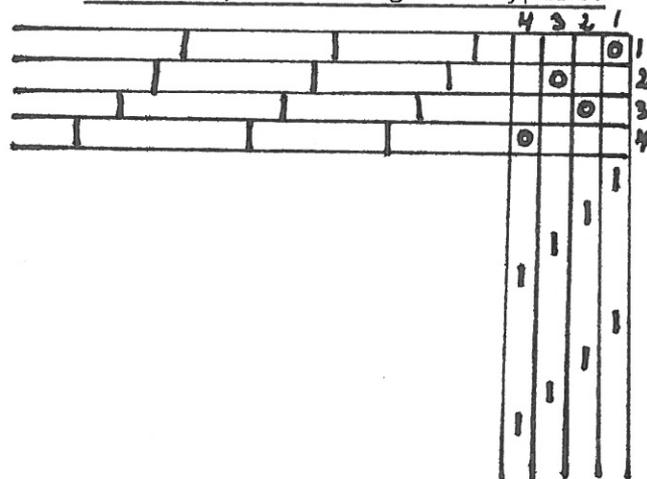
Östra Härad's kvinnodräkt

Kjol.

Varp: oblekt bomullsgarn nr 30/2
 Inslag: vitt och kulört, otvinnat ullgarn
 Sked: 60/10, 1 tr i solv, 2 tr i rör
 Skedbredd: 95 cm. Staden trädets: 3 tr i rör 2 ggr
 Trådantal: 1140 tr + 4 stadtr. = 1144 trådar
 Inslagstäthet: 16 inslag pr cm

Inslagsordning: 5 inslag vitt
 3 " mörkt grönt
 9 " ljust blått
 2 " brunt
 3 " rosa
 3 " vitt
 7 " brunt
 12 " rött
 8 " rosa
 3 " vitt
 8 " rosa
 12 " rött
 7 " brunt
 3 " vitt
 3 " rosa
 2 " brunt
 9 " ljust blått
 3 " mörkt grönt
 5 " vitt
 4 " rött
 14 " mörkt blått
 4 " rött
 4 " vitt
 13 " mörkt grönt
 9 " ljust grönt
 2 " vitt
 2 " rött
 2 " mörkt blått
 2 " rött
 2 " vitt
 2 " rött
 2 " mörkt blått
 2 " rött
 2 " vitt
 9 " ljust grönt
 13 " mörkt grönt
 4 " vitt
 4 " rött
 14 " mörkt blått
 4 " rött

Solvnota, olikssidig korskypert.

Lämplig tygätgång till en kjol: 2,40 meter

ÖSTRA HÄRAD

Kjolyg

		Garnåtgång:		30 m
		per kjol 2,40 m		
B 2047	rött	0,170	kg	2,040 kg
B 2168	rosa	0,070	"	0,840 "
B 1722	brunt	0,060	"	0,720 "
B 3012	m. blått	0,130	"	1,560 "
K 1049	lj. blått	0,060	"	0,720 "
B 4525	m. grönt	0,110	"	1,320 "
B 4554	lj. grönt	0,060	"	0,720 "
B 10	vitt	0,110	.	1,320 "

Bänd 1

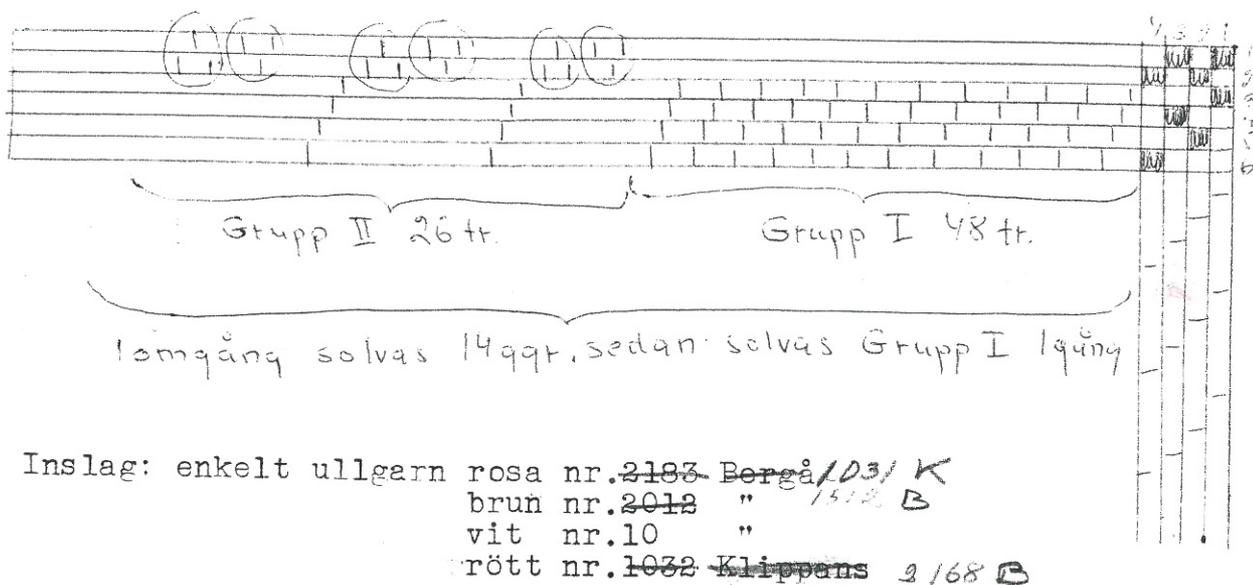
Bänd 2

Västtyg till Östra Härad's mansdräkt.

Varp: obl. bomullsgarn nr 30/2
 Inslag: enkelt ullgarn (eller redgarn)
 Sked: 55/10, 1tr i solv, (60/10) ^{12tr}
 2tr i rör, utom de som äro inom klammern
 som trädes 3tr i rör. ^{18tr/cm}
 Skedbredd: c:a 83 cm-1003 tr (=1086)tr
 Stad: 3tr i rör 3ggr
 Varplängd: c:a 50-60m

Väves med avigsidan upp!

Jönköpings läns Hemslöjdförening

Smedjegatan 40

552 40 Jönköping

Tel. 036/12 30 26 el

11 09 74

Postgiro 304 19 - 6

Bankgiro 544 999 6

Östra Häras Kvinnodräkt

Tveta häras kvinnodräkt

Norra Vadbo kvinnodräkt

Livstyckstyg

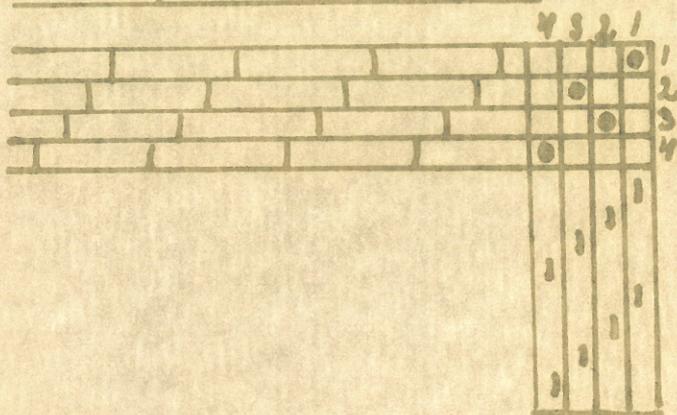
Livstyckstyg

Livstyckstyg

Varp: rött bomullsgarn nr 30/2
Insleg: otvinnat ullgarn, 6 000 m/kg, Bergå.
Sked: 60/10, 1 tr i solv, 2 tr i rör
Skedbredd: 75 cm
Trådantal: 900 trådar

Tyglängd till ett livstycke: 1,20 m.

Solvnota, oliksidig korskyper. Väves med avigsidan upp.

I samma uppsättning kan Västbo hära's kjoltyg vävas.
Då beräknas 3 längder som ger en kjolvidd av 2,10 m - 2,15 meter
Längdernas mått: enl. kundens behov.

Önskas vidare kjol vävas 4 längder (c:a 2,80 m)

0,60 m rött ylletyg, 150 cm br. Bergå

0,60 " årelinne 130 " "

4,00 " rött sidenband

2 remsor á 75 cm sämskskinn

3 dockor silke

1 rulle knyppegarn, 1/2-bl. 50/2

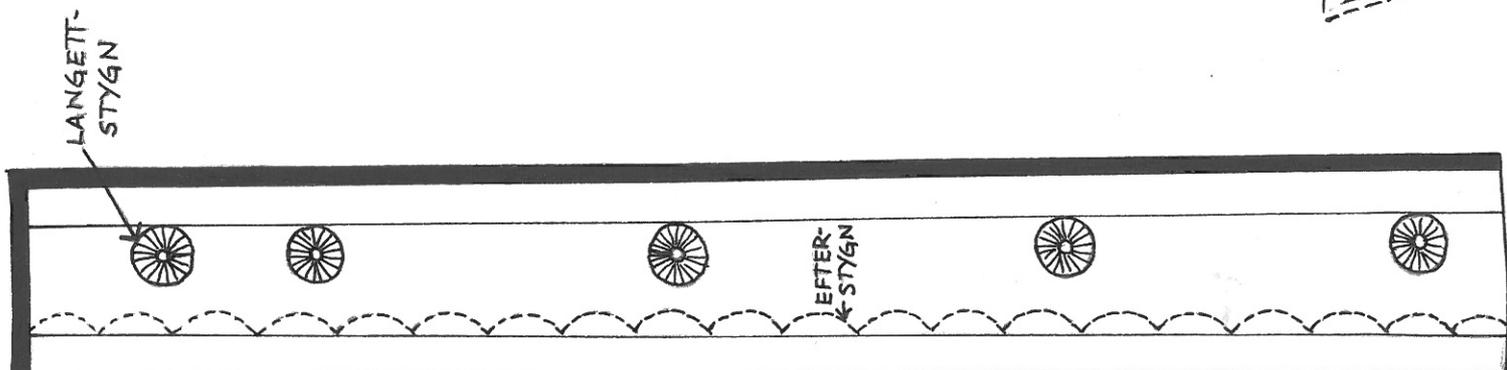
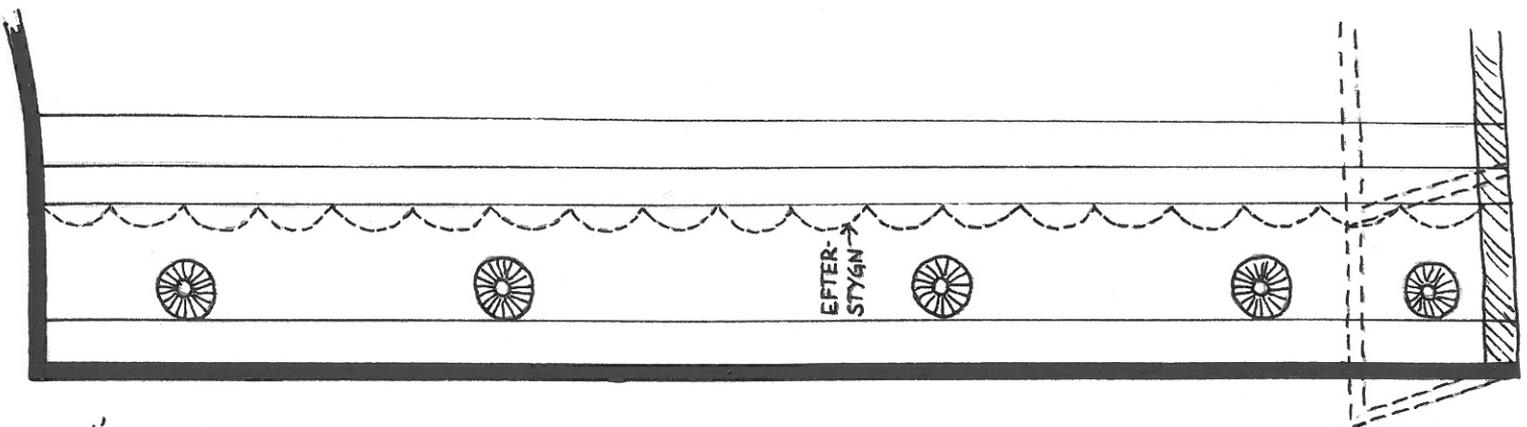
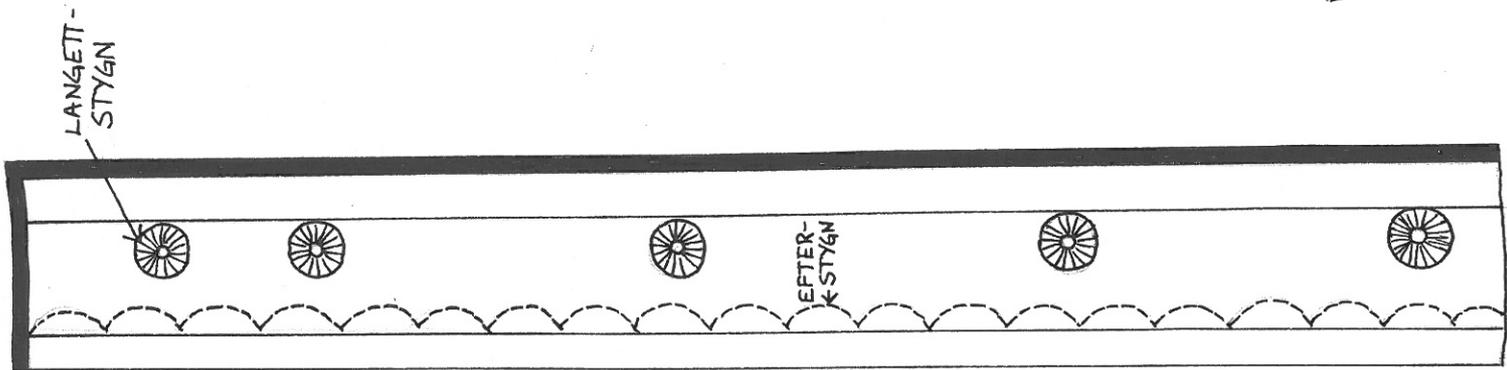
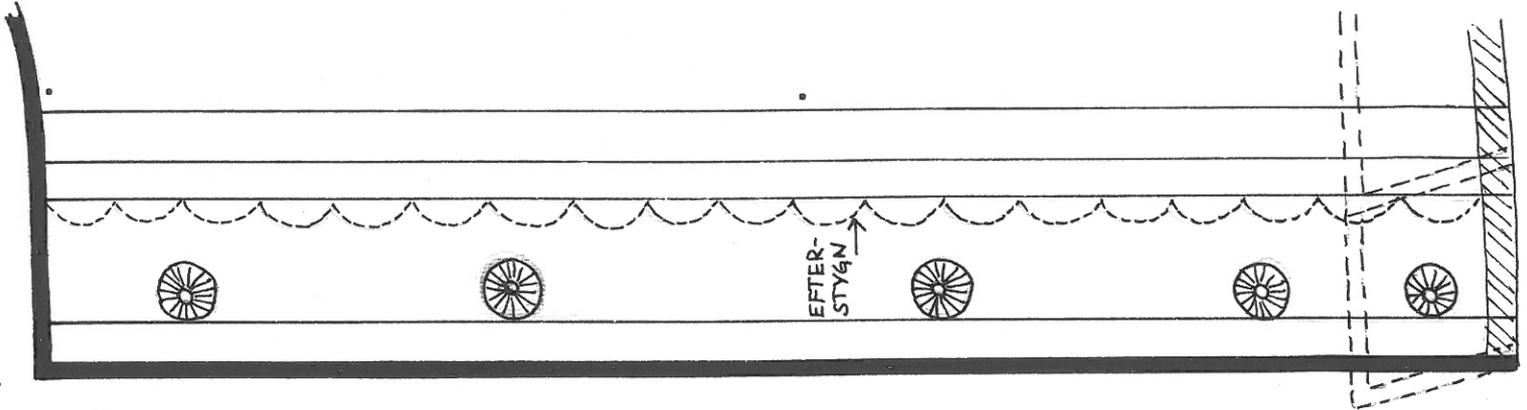
1,00 m grönvitt band el. gaffelsnodd
av rött gobelingarn till livstyckets
snörning.

JÖNKÖPINGS LANS HEMSLÖJDFÖRENING O. STORGATAN 11
036/123028, 110974 88 552 40 JÖNKÖPING
POSTGIRO 30419-6 ♡♡♡ - ♡♡ BANKGIRO 544-9996

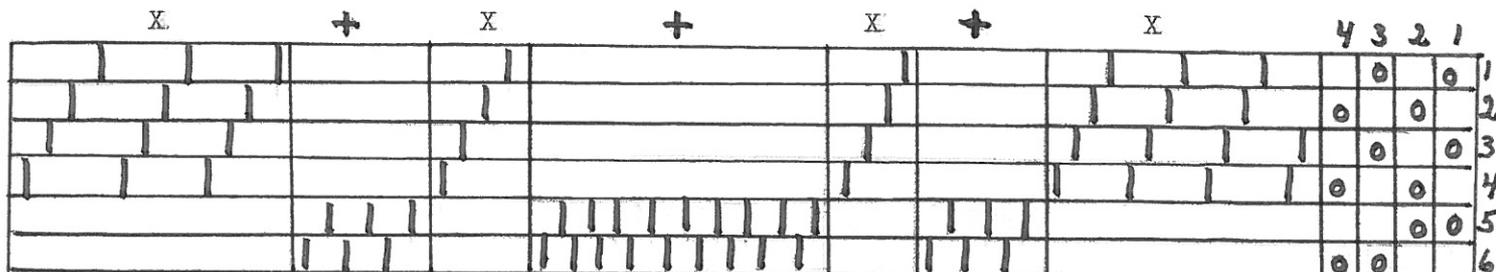
LIVANDE HEMSLÖJ O
MODERN FÖRBINGNING

Förkläde till Östra Härads kvinnodräkt.

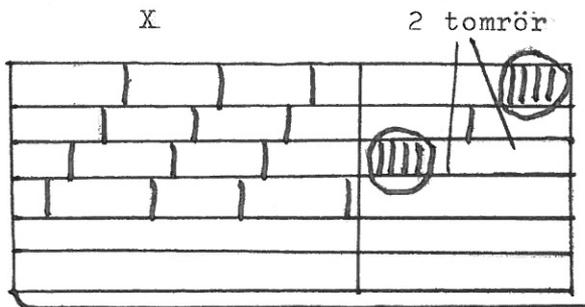
Varp: oblekt bomullsgarn nr 30/2
 Inslag: " " " "
 Sked: 120/10, 1 och 4 tr i solv, 3 och 4 tr i rör. Se omst. sida
 Stadträdning: 2 tr i rör 2 ggr.
 Tyg bredd: c:a 80 cm
 Skedbredd: 84,3 cm = 1012 rör = ~~1452~~ tr + 4 stadtr. = 1456 trådar
 Teknik: tuskaft och varprips, 6 skaft - 4 trampor.
 Inslagstäthet: 12 inslag pr cm

Solvnota.

1 omgång av solvningen = 72 trådar

Höger kant

I ränder med X - 1 tr i solv o. rör
 I " " + - 1 " " " 3 i "
 O - 4 " " " o. rör

	4	3	2	1
1	0	0	0	0
2	0	0	0	0
3	0	0	0	0
4	0	0	0	0
5	0	0	0	0
6	0	0	0	0

Trädning i skeden.

Höger kant: { 2 tr i rör 2 ggr =
 1 " " " 10 " =

12 rön=14 tr

1 omgång { 3 " " " 2 " = 2 rör = 6 trådar
 1 " " " 4 " = 4 " = 4 "
 3 " " " 6 " = 6 " = 18 "
 1 " " " 4 " = 4 " = 4 "
 3 " " " 2 " = 2 " = 6 "
 1 " " " 12 " = 12 " = 12 "
 4 " " " 1 " = 1 " = 4 "
 2 tomrör = 2 " = -
 1 tr i rör 1 " = 1 " = 1 "
 2 tomrör = 2 " = -
 4 tr i rör 1 " = 1 " = 4 "
 1 " " " 13 " = 13 " = 13 "

50 rör = 72 tr

upprepas 20 ggr = 1000 rör = 1440 tr

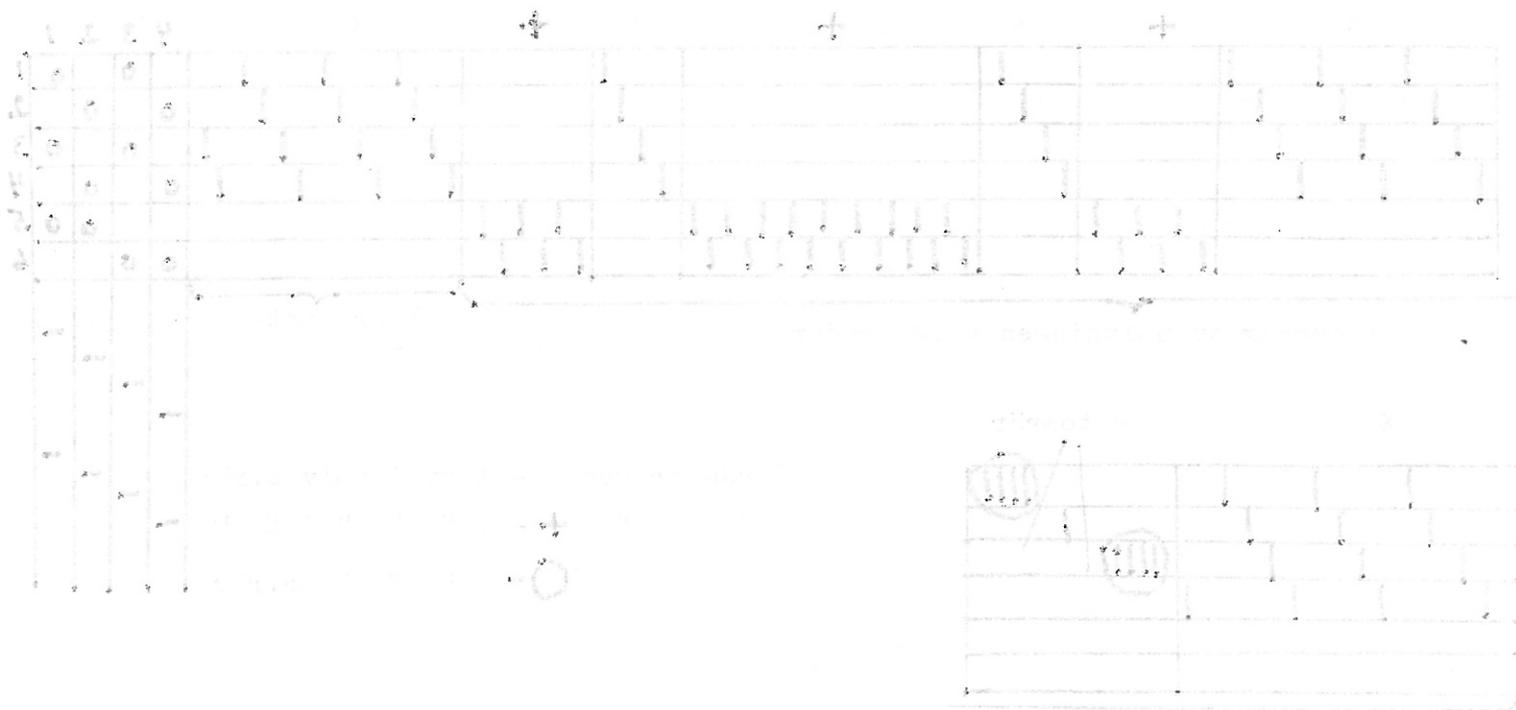
OBS.

I vänster stadkant trädes 2 tr i rör 2 ggr

===== 2 "

1 456 tr.

1 012 rör

Jönköpings läns Hemslöjdsförening
Smedjegatan 40
552 40 Jönköping

Tel 036/12 30 28, 11 09 74
Postgiro 304 19 - 6
Bankgiro 544 999 6

Östra Härad's kvinnodräkt.

Förkläde.

Varp: blekt bomullsgarn nr 20/2

Inslag: " " " "

Sked: 110/10, 1 tr i solv, i tuskaften trädades 1 tr i rör
i myggtjällen " 5 tr i ett rör
2 tomrör
1 tr i ett rör
2 tomrör
5 tr i ett rör
o s v

i gränsen mellan tuskaft och myggtjäll lämnas
inga tomrör.

Staden trädades: 2 tr i rör 2 ggr.

Skedbredd: c:a 80 cm

Trådantal: 927 tr + 4 stadtr = 931 trådar

Mönsterindelning.

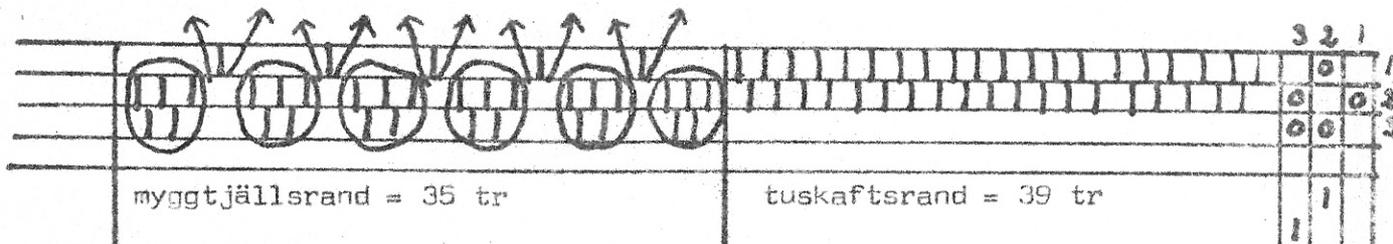
Tuskaftsrand: = 39 tr } = 74 tr skedas 12 ggr = 888 tr.
Myggtjällsrand: = 35 " }

Tuskaftsrand: = 39 " skedas 1 gång = 39 "

Stadkanterna: 2 extra trådar solvas i varje kant = 4 "

931 trådar

Solvnota, tuskaft - myggtjäll.

Vid alla pilar lämnas 2 tomrör

Ipringade trådar trädades i samma rör

Inslagstäthet: c:a 11 inslag pr cm.

Om bomullsgarn nr 16/2 användes i stället för 20/2 till varp
och inslag väljes sked 100/10.
Då erhålles en skedbredd av c:a 87 cm om 931 trådar varpas.

Lämplig vävlängd till 1 st förkläde är c:a 1,00 meter

Besöksadress: Dag Hammarskjölds plats 2
Postadress: Box 2133, 550 02 Jönköping
Tel: 036-30 18 00

Sömnadsbeskrivning för kjolväska till Östra härads-dräkten.

Väskans framsida sys av blå vadmal och fodras med grön vadmal.
Därefter göres broderierna efter medsöljande skiss, så att stygnen
går igenom båda tygdelarna.

Väsköppningen klippes ur enl. påritningen och kantas med sämskskinn,
vilket fastsys, vikas och fållas ned för hand på avigsidan.

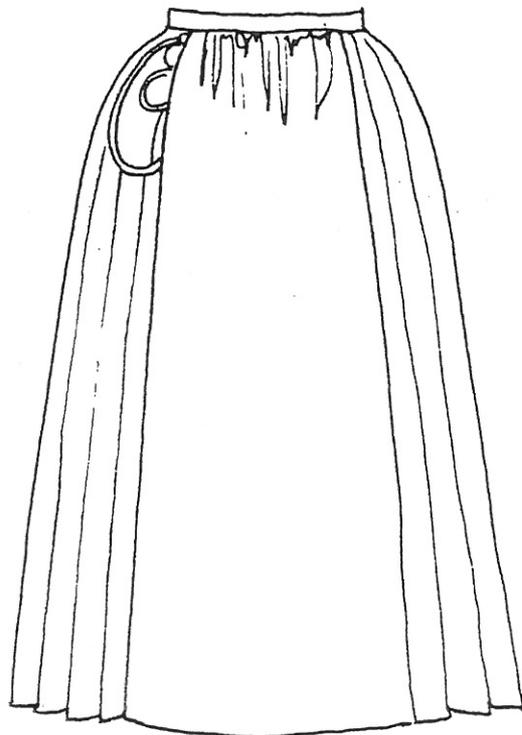
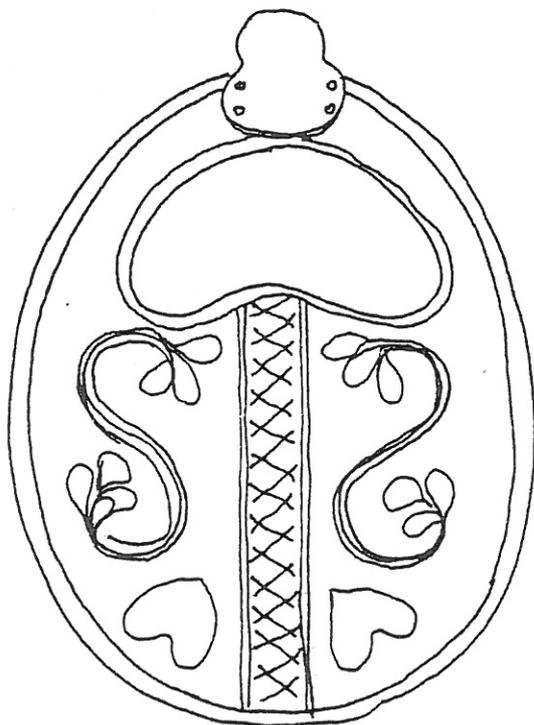
Invändigt på den oblakta baksidan fodras väskan med rött tyg endast
mittför öppningen.

Fram- och baksidor sys samman och väskan kantas runt om med sämskskinn.

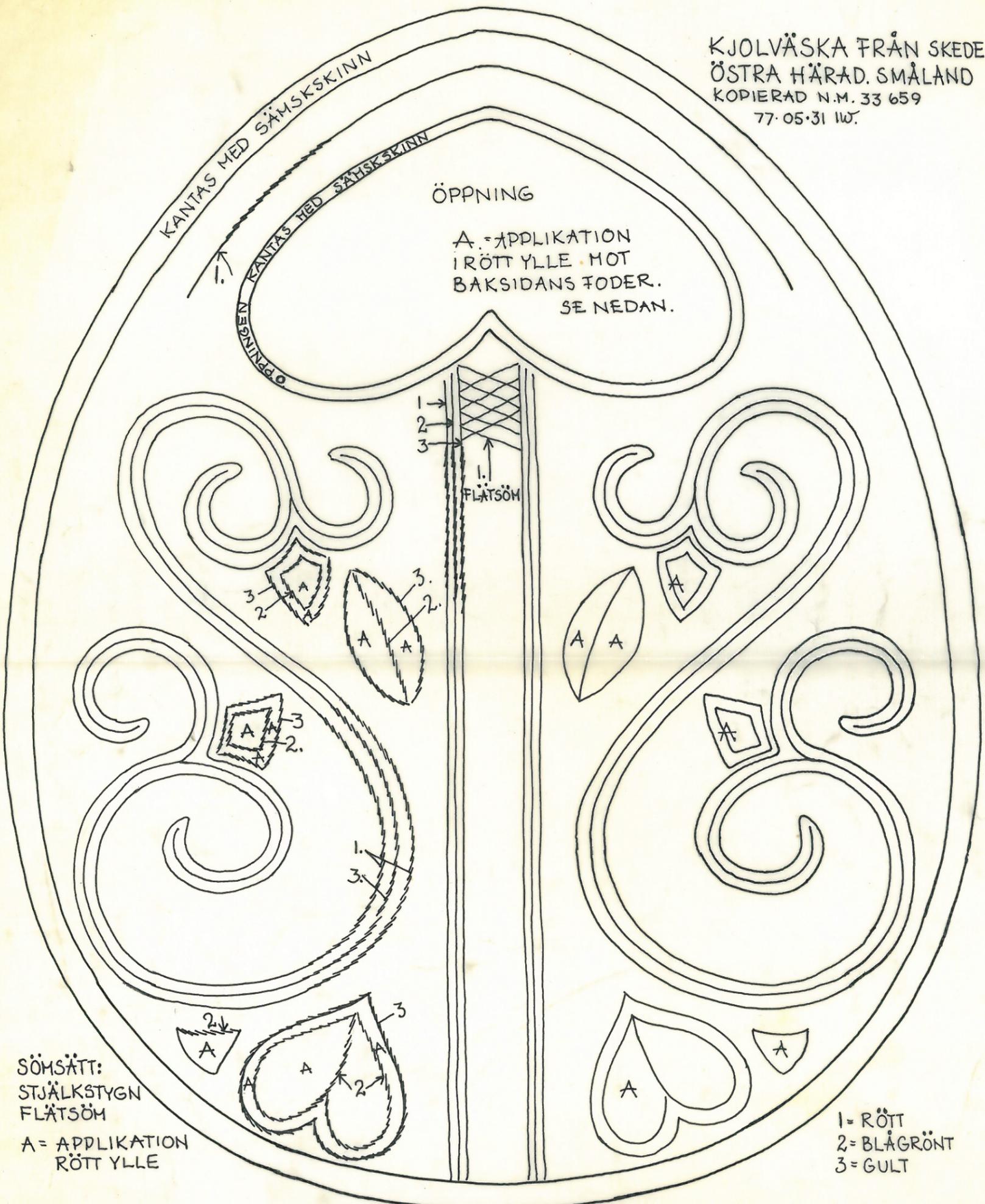
Undvik att pressa på sämskskinnet!

På kjolväskan kan också monteras ett väskspänne, försett med hake.
Se skiss.

Väskan kan då med lätthet hakas på kjollinningen i höger sida och placeras
så att förklädet till hälften döljer den.

KJOLVÄSKA FRÅN SKEDE SOCKEN
 ÖSTRA HÄRAD. SMÅLAND
 KOPIERAD N.M. 33 659
 77.05.31 IW.

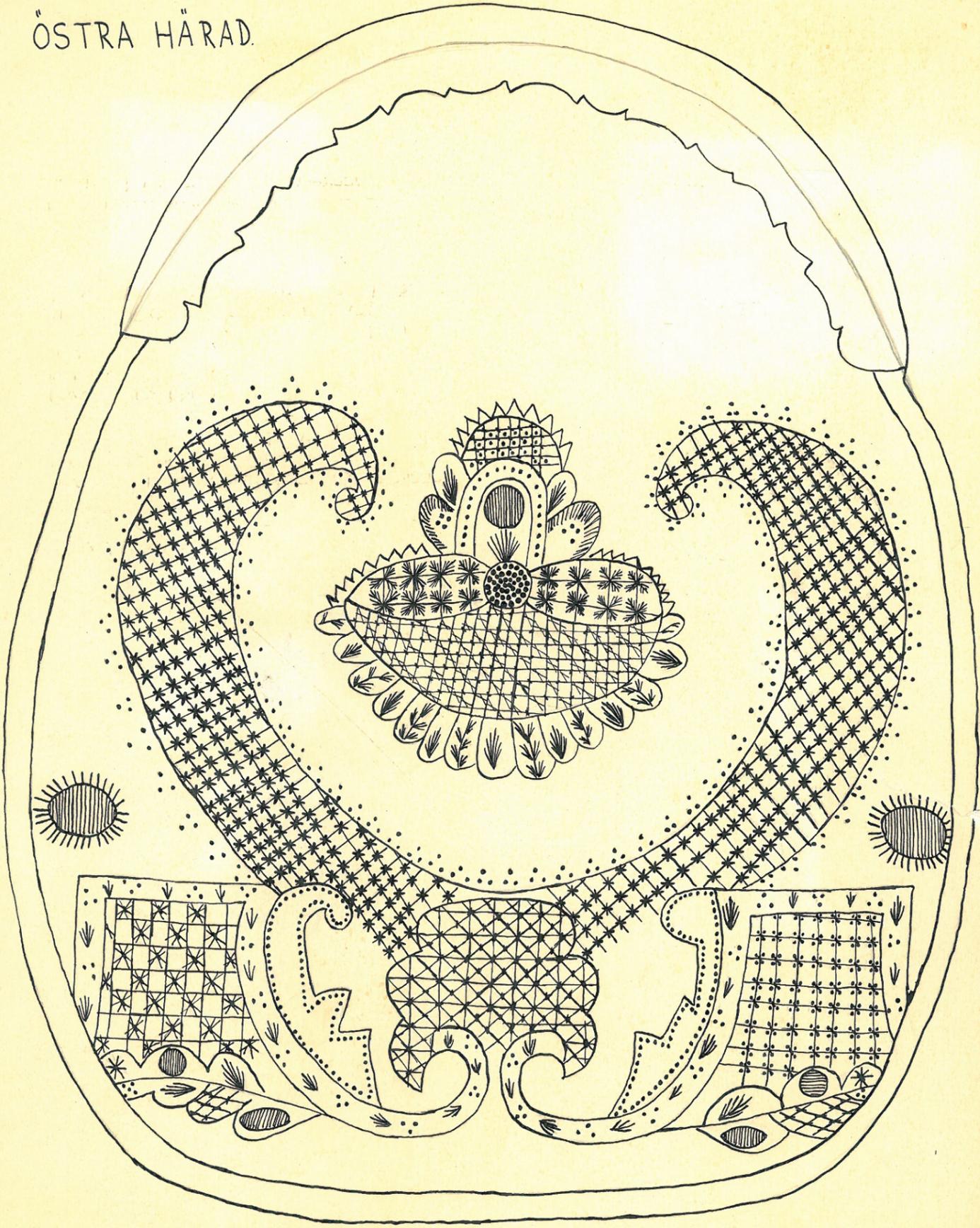

SÖMSÄTT:
 STJÄLKSTYGN
 FLÄTSÖM
 A = APPLIKATION
 RÖTT YLLE

1 = RÖTT
 2 = BLÅGRÖNT
 3 = GULT

FRÄMSIDAN ÄR AV BLÅTT TUSKAFTSYLLE FODRAD MED GRÖNT TUSKAFTSYLLE GENOM VILKET
 BRODERIET SYS. HELA BAKSIDAN ÄR FODRAD MED GROVT LINNE, RÖTT TUSKAFTSYLLE
 APPLICERAT ENDAST VID ÖPPNINGEN.

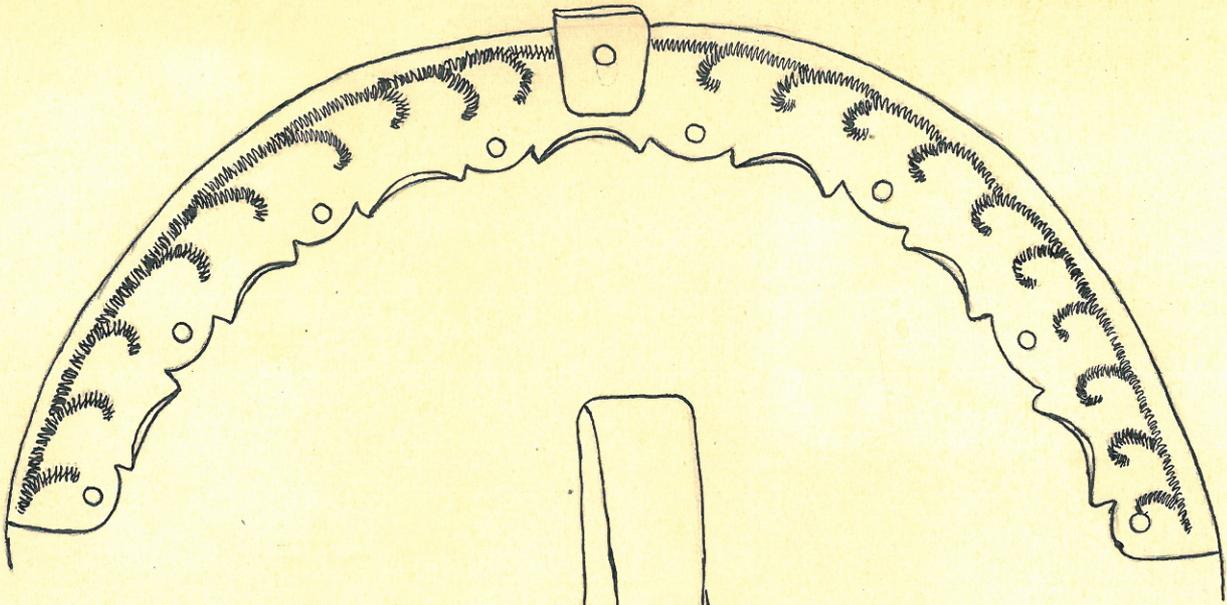
VÅSKA NYE SOCKEN
ÖSTRA HÄRAD.

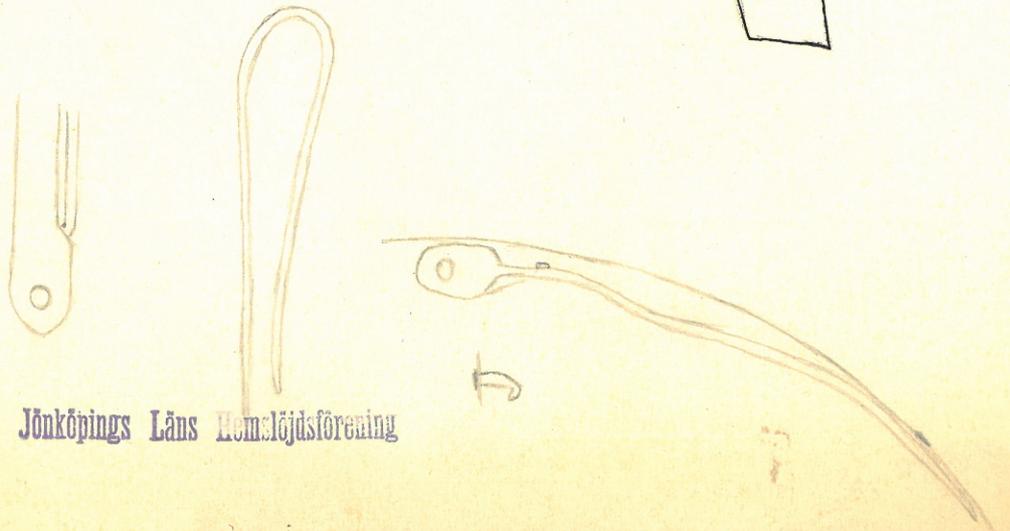
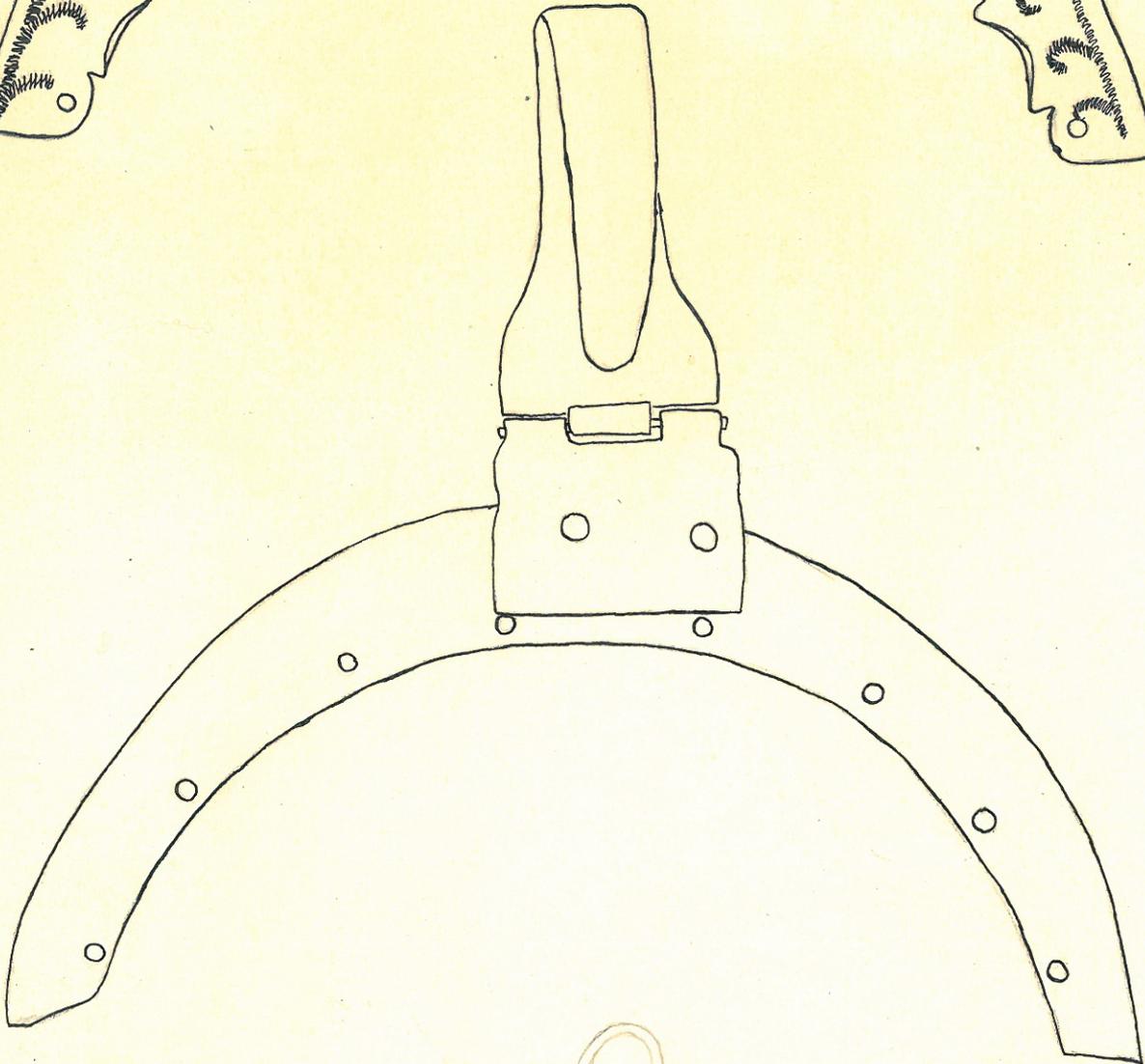
Aulen

VÄSKA NYE SOCKEN
ÖSTRA HÄRAD.

BYGEL FRAMSIDA
MÄSSING.

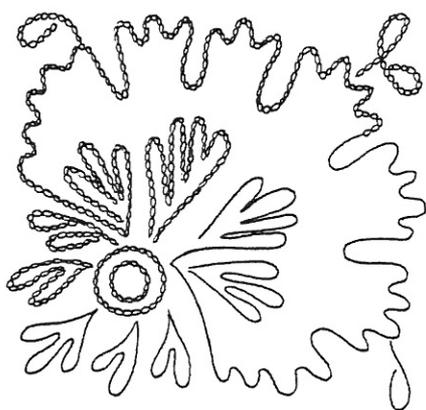

BAKSIDA
JÄRN.

BRODERIET SYS MED KEDJESTYGN (SÖMNADSSÄTTET VAR URSPRUNGLIGEN TAMBUR-
 SÖM).

3.

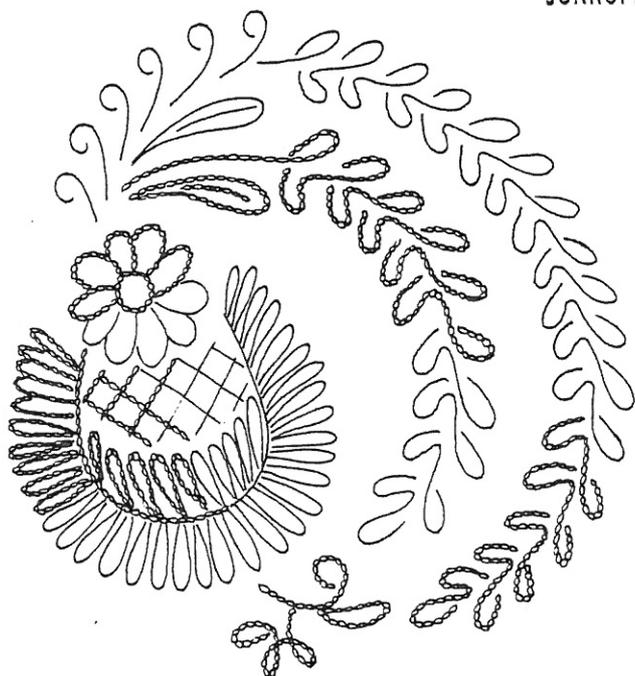

BRODERAS MED VITT DMC-GARN
 I SEX RUTOR.

OBS! SY MED SÅ SMÅ KEDJESTYGN
 SOM MÖJLIGT, TÄNK PÅ ATT INTE
 DRA ÅT STYGNEN FÖR HÅRT.
 ANVÄND GÄRNA SYBÅGE.

NÄR ARBETET ÄR KLART FÅLLAS
 ELLER FRANSAS HALSKLÄDET.
 OM HALSKLÄDET SKALL FRANSAS,
 BIND DÅ FRANSEN MED EN ENKEL
 RAD LANGETTSTYGN (SOM SYS ÖVER
 C/A 2-3 TRÅDAR).

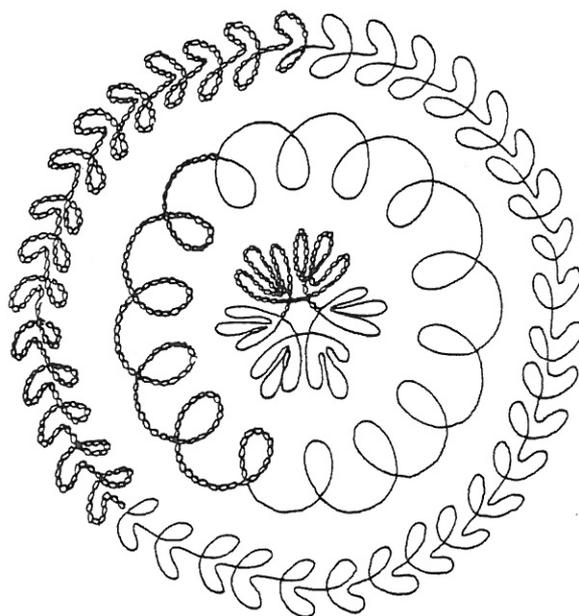
1.

Copyright:

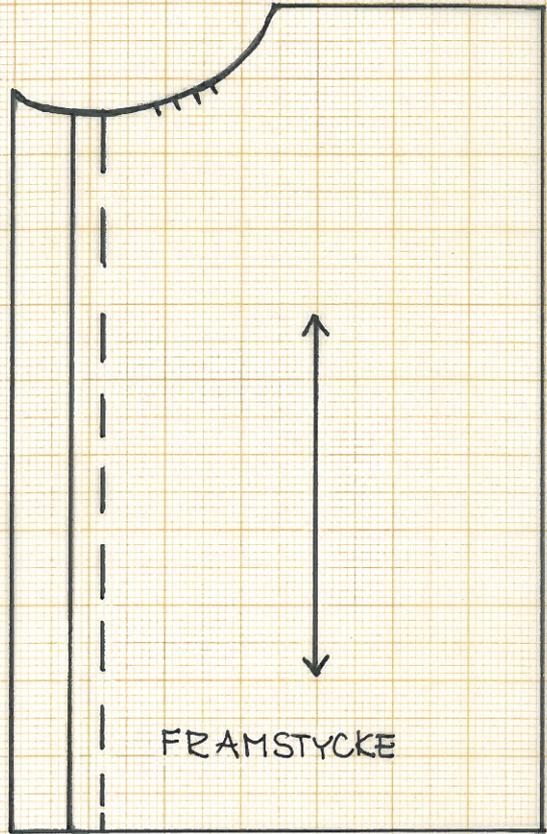
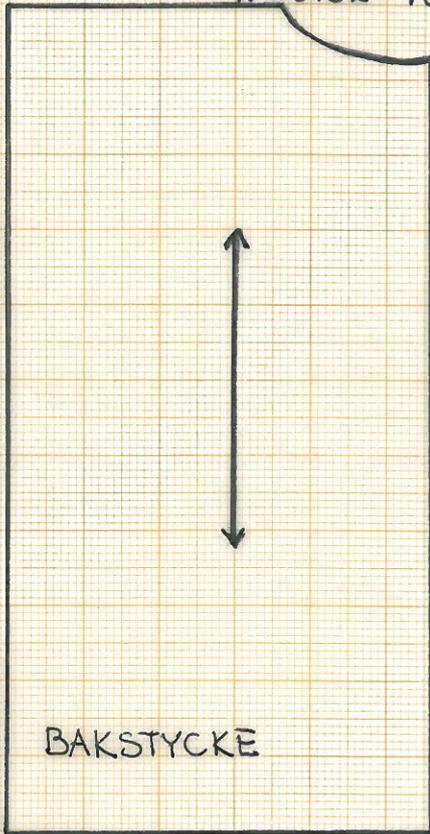
JÖNKÖPINGS LÄNS HEMSLÖJD-FÖRENING

2.

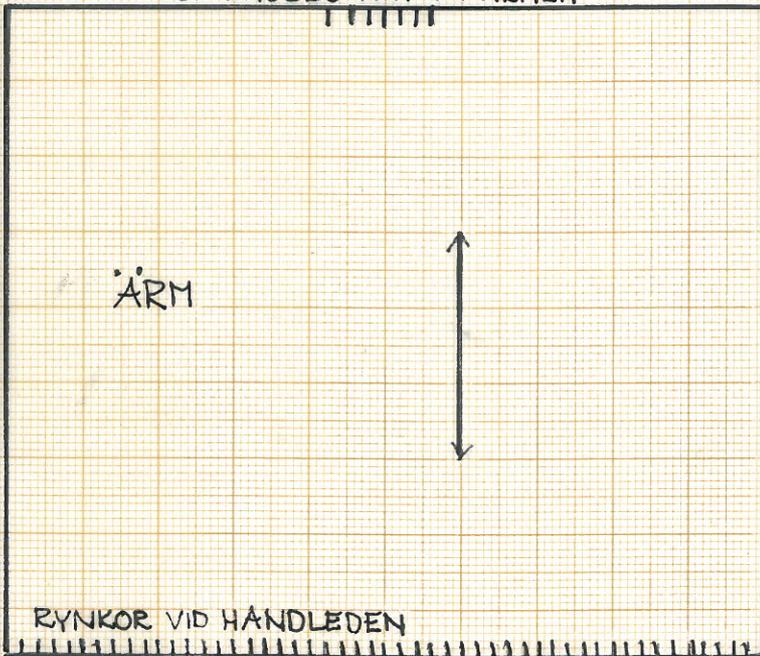

ÖVERDEL TILL ÖSTRA HÄRADS DRÄKT
JÖNKÖPINGS LÄNS HEMSLÖJDSFÖRENING

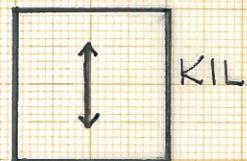
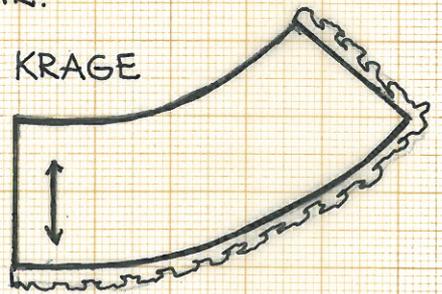
SÖMSMÅN TILLÄGGES
2 RUTOR = 1 CM.

VECK LÄGGES MITT PÅ ÄRMEN

KILEN SÄTTES
HÄR.

HALSLINNING

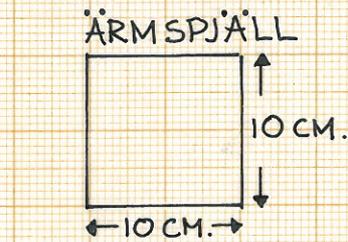
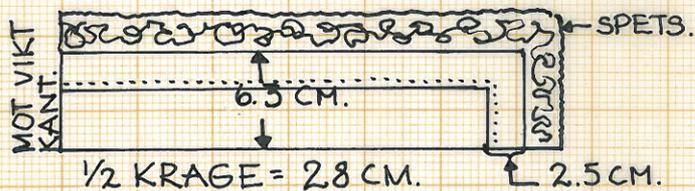
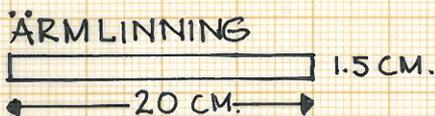
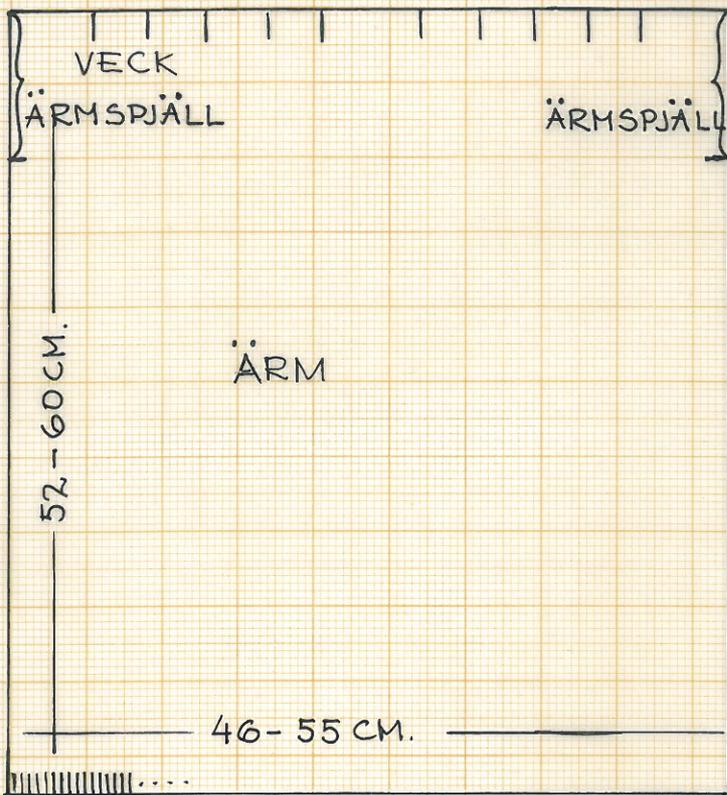
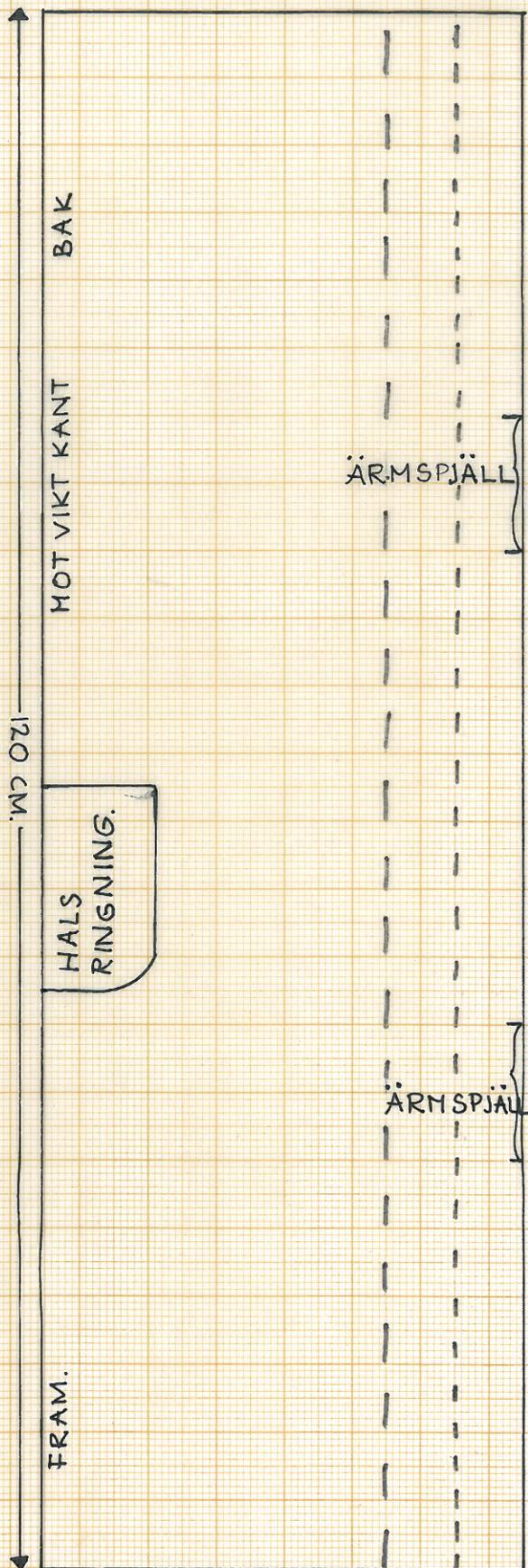
ÄRMLINNING

MANSCHETT

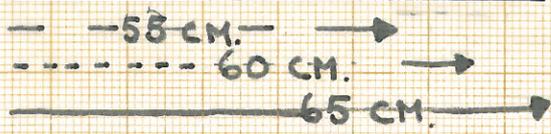
ÖVERDEL TILL ÖSTRA HÄRADS DRÄKT, NYE SN.
 JÖNKÖPINGS LÄNS HEMSLÖJDSFÖRENING
 NR. 89709 N.M.

2 RUTOR = 1 CM.

- 3 STORLEKAR
 ——— 110 CM. ÖV
 - - - 100 " "
 - - - 90 " "

SÖMSMÅN
 TILLÄGGES.
 ALLA SÖMMAR
 SYS MED FÄLLSÖM.
 OBS! TYGET BÖR
 KRYMPAS FÖRE
 TILLKLIPPNINGEN.

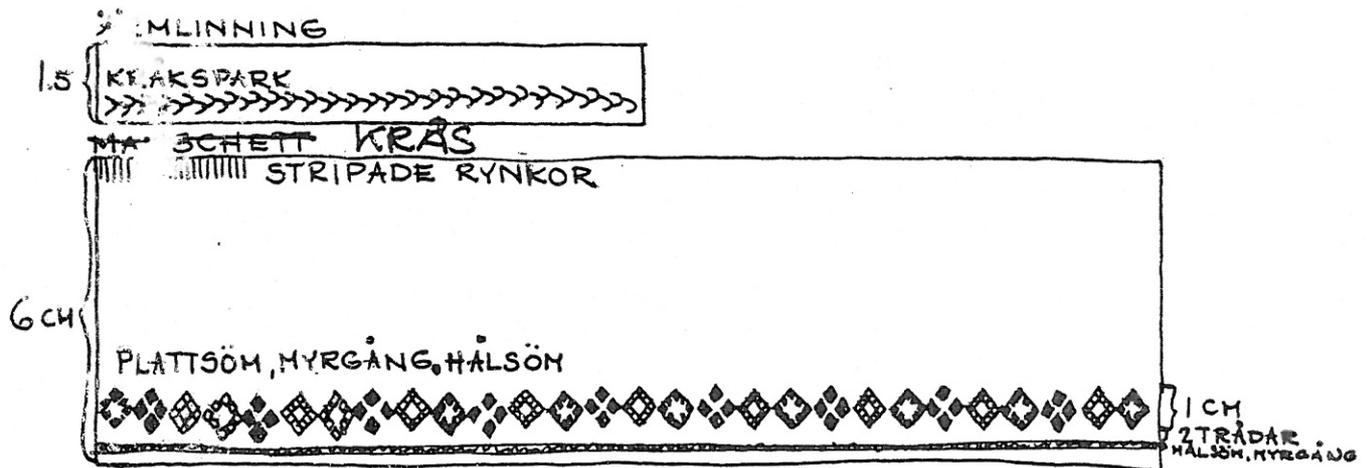
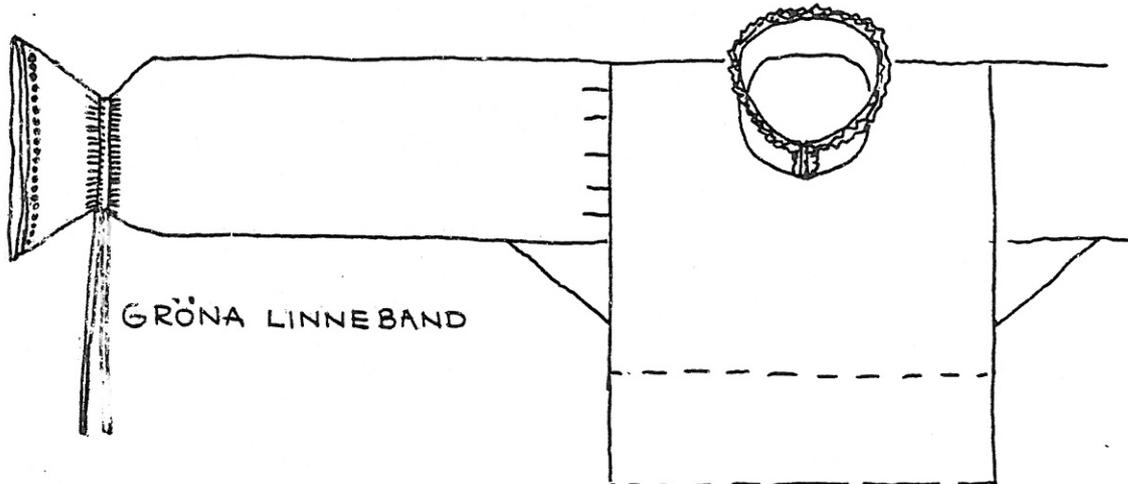

JÖNKÖPINGS LANS HEMSLÖDSFÖRENING O. STORGATAN 11
 036/123028, 110974 ☎ 552 40 JÖNKÖPING
 POSTGIRO 30419-6 ♡♡♡ - ♡♡ BANKGIRO 544-9996

LIVANDE HEMSLÖID ♡
 MODERNA FORTEGNING

ÖVERDEL TILL ÖSTRA HÄRADS DRÄKT, NYE SN.
 89709 N.M.

PÅ ORIGINAL MODELLEN FINNS DETTA BRODERI PÅ ^{Kräset} MANSCHETTEN
 UTFÖRT I PLATTSÖM, MYRGÅNG, HÅLSÖM.
 PÅ GRUNDAV ATT DET EJ GÅR ATT FÅ TAG I LINNE MED 30 TR/CM.,
 REKOMMENDERAR VI ATT SLOPA BRODERIET HELLRE ÄN ATT DET
 BLIR FÖR STORT OCH KLUMPIGT I GRÖVRE KVALITÉ.

Östra härad. Småland
Fotograferad på Nordiska museets
utställning 1993/AE

Jönköpings läns Hemslöjdsförening
 Smedjegat 40
 552 40 Jönköping

Tel 036/11 09 74, 12 30 28

Lämpligt ytterplagg till folkdräkt.

Förebild: Gammal filtschal från Reftete.
 Ägare: Tage Hellroth
 Stationen, Reftete.

Varp: varp och inslag enl originalprover, otvinnat ullgarn c:a 6 000 m/kg

Inslag:

Sked: 35/10, 1 tr i solv, 2 tr i rör

För fransen: 2 tr i rör 4 ggr, trådes i ytterkanterna, minst 9 cm utanför varpen.

Bindning: liksidig korskypert

Skedbredd: c:a 165 cm = 578 rör = 1156 trådar + 16 kanttrådar = 1 172 trådar

c:a 10 cm utanför varpen trådes 8 trådar i varje sida för fransen

Slutliga skedbredden c:a 185 cm

Inslagstäthet: 7 - 8 inslag pr cm.

Schalens färdiga längd: 149 cm, färdig bredd 184 cm + fransar

Längdsidorna har 12 cm:s frans. Breddsidorna har 9 cm:s frans.

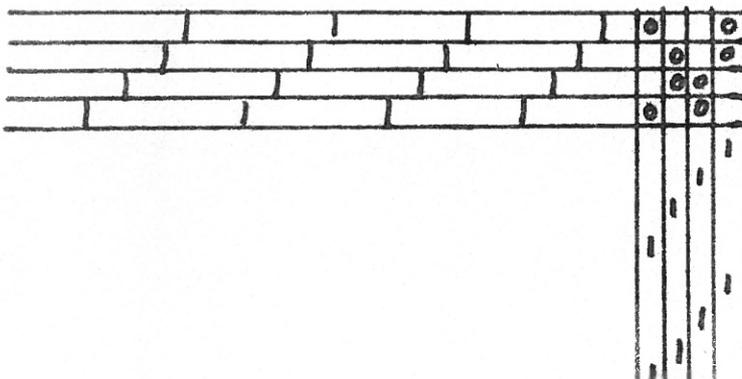
Mycket lätt beredning. Snodda fransar runt omkring.

Varpordning: 86 tr grönsvart varpas 1 gång = 86 trådar

48 tr grått	}	1 omgång = 220 tr varpas 4 ggr =	380 "
10 " grönsvart			
4 " grått			
10 " grönsvart			
48 " grått			
100 " grönsvart	}	206 tr varpas 1 gång =	206 "
48 " grått			
10 " grönsvart			
4 " grått			
10 " grönsvart			
48 " grått			
86 " grönsvart			

 1 172 trådar

Solvnota. Liksadig korskypert.

Vid uppsättning av 1 schal beräknas en varplängd på c:a 2,70 m.
 Garnätgång till varp och inslag 0,8 - 0,9 kg

(c:a 500 gr grönsvart
 375 " grått)

ÖSTRA HÄRAD

OMKRING VETLANDA

VÄST

BYXA, LÅNGROCK

110-72

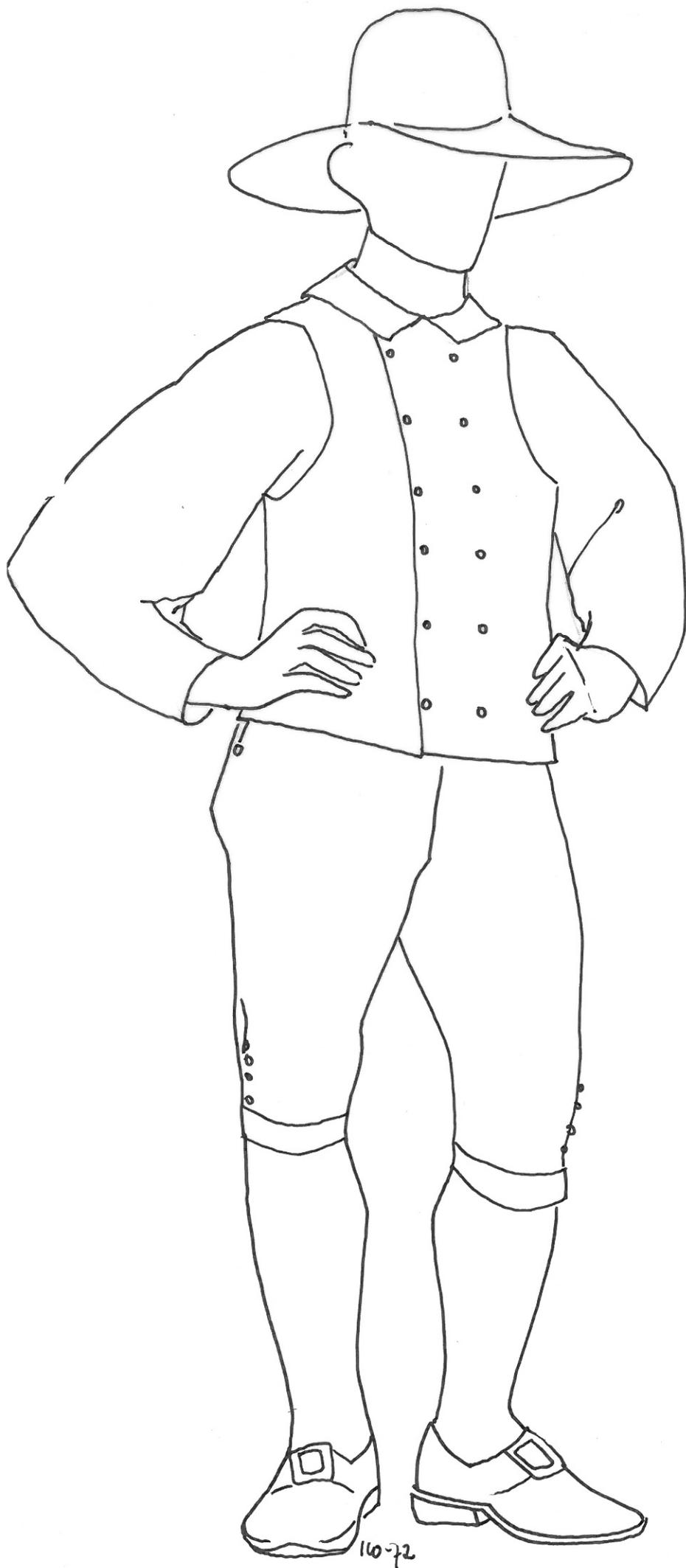
JÖNKÖPINGS LÄNS
HEMSLÖJDSFÖRENING

ÖSTRA HÄRAD

OMKRING VETLANDA

VÄST

BYXA, LÅNGROCK

JÖNKÖPINGS LÄNS
HEMSLÖJDSFÖRENING

110-72

Östra härads mansdräkt.

- Rock: "Långrock" av blå vadmal med låg ståkrage. Foder av halvulle eller bomullstyg.
- Byxor: av blå vadmal med bred lucka. Luckan knäppes med stora silverknappar och knäsprunden med små.
- Väst: av halvulle i rosa och vitt. På grund av tätare skedning i varpen får man fram en rutig effekt. Dubbelknäppt med silverknappar och fodrad med oblekt linne.
- Skjorta: av vitt linnetyg med hög uppåtstående krage. Knyts framtill med vitt bomullsband.
- Hatt: av svart ullfilt s. k. "slokhatt".
- Strumpor: stickade av vitt ullgarn.
- Skor: lågskor av brunt eller svart skinn.
- Litteratur: "Fataburen 1902" P.G. Wistrand
"Svenska allmogedräkter" Gerda Cederblom
"Folkdräkter" Anna Maja Nylén
"Folkdräkter och bygdedräkter från hela Sverige"
Inga Arnö-Berg och Gunnel Hazelius-Berg
"Folkligt dräktsilver" Sigfrid Svensson
- Historik: Östra härads dräkt är rikt dokumenterad t. ex. i

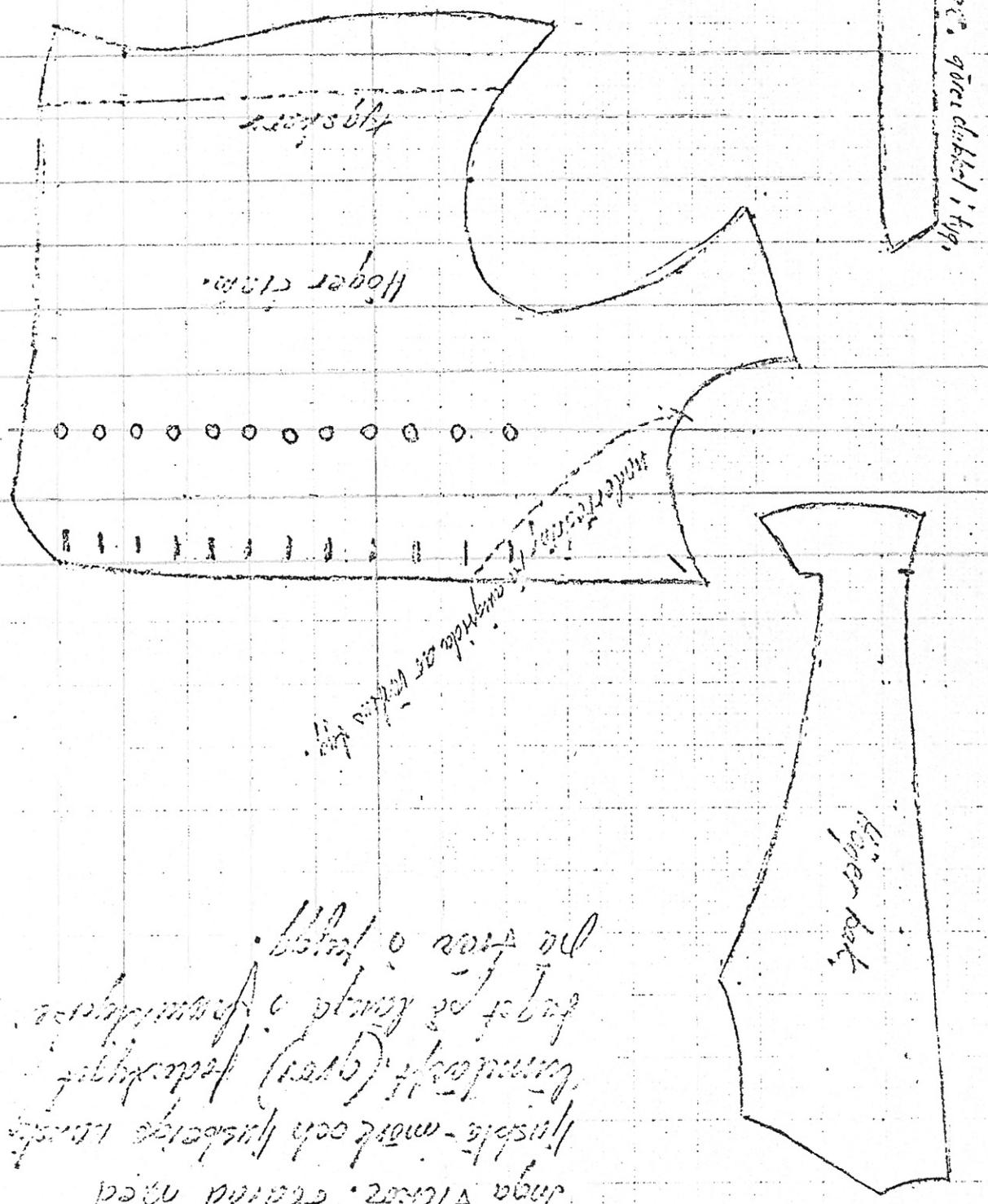
P G Wistrands bok "Meddelande från Nordiska Muséet 1901". Han skriver bl. a. att den burits tämligen likartat i häradet och därför kan betraktas som en häradsdräkt. Att den varit i bruk på 1830-talet och att det på 1860-talet ännu levde män och kvinnor av den gamla stammen som fortfarande klädde sig på gammalt vis.

På Nordiska Muséet finns ett flertal dräktdelar att beskåda.

Sedan 1923 har material till Västra härads mansdräkt funnits till försäljning hos Jönköpings läns hemslöjdsförening.

55175 55

Vänster sida liket

inga fickor. tredrad ned
 ljusblå-mörk och ljusblåa ränder
 kammock (grön) färdig
 färg af blå kanta o färdig
 på tras o färg.

Kattfors, so.
 Sml.
 16009.

Manne väst. In gjord av ruffig
 (kan möjl. beställa kopiering vidare)
 västs till (ditt med ränder på armbågar)

Höger sida liket
 o. midlinjen

16.009.

Karlstorp.

Väst. den långa typen?

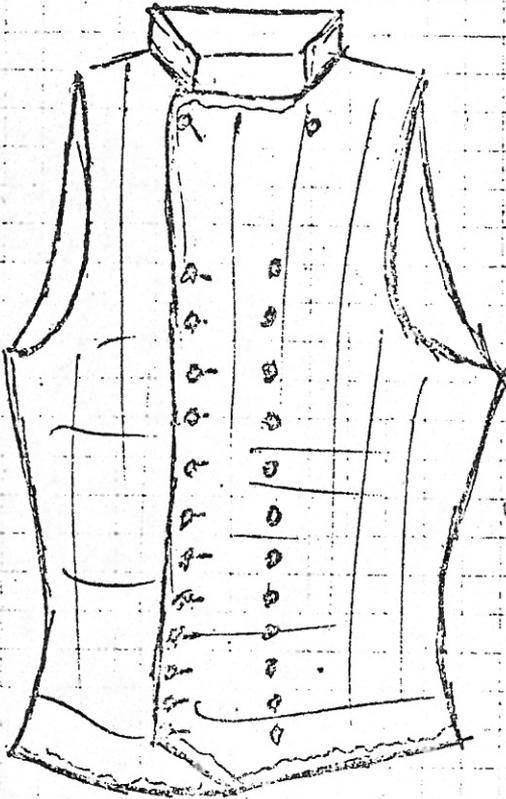
Häftigt ljlv. i naturvitt, olika rosa
och röda nyanser, och svartbrunt.

Toder grov linneläuft.

Möjligen modell till Östra k-d
varför just den? inga fickor.

Knappläd. sydda med natur-
färgat linsgarn.

Gulmetall knapp. högkupig

Jönköpings läns Hemslöjdsförening
 Smedjegat 40
 552 40 Jönköping

Tel. 036/11 09 74, 12 30 28
 Postgiro 304 19 - 6
 Bankgiro 544 999 6

Östra Härads mansdräkt

Väst.

Värp: oblekt och kulört bomullsgarn nr ^{30/2}~~16/2~~
 Inslag: vitt och kulört redgarn
 Sked: 80/10, 1 tr i solv, 2 tr i rör
 Skedbredd: 84,5 cm = 676 rör = 1352 tr. + 4 stadtr = 1 356 trådar
 (Stadträdning: 3 tr i rör 2 ggr = 4 stadtr.)

Inslagstäthet: 12 - 13 inslag pr cm

Värpordning: 16 tr rosa varpas 1 gång =	16 tr								
<table style="border: none;"> <tr> <td style="border: none;">64 tr rosa</td> <td rowspan="6" style="border: none; vertical-align: middle;">} = 84 tr varpas 15 ggr =</td> <td rowspan="6" style="border: none;"></td> </tr> <tr> <td style="border: none;">4 " vitt</td> </tr> <tr> <td style="border: none;">4 " rosa</td> </tr> <tr> <td style="border: none;">4 " vitt</td> </tr> <tr> <td style="border: none;">4 " rosa</td> </tr> <tr> <td style="border: none;">4 " vitt</td> </tr> </table>	64 tr rosa	} = 84 tr varpas 15 ggr =		4 " vitt	4 " rosa	4 " vitt	4 " rosa	4 " vitt	1 260 tr
64 tr rosa	} = 84 tr varpas 15 ggr =								
4 " vitt									
4 " rosa									
4 " vitt									
4 " rosa									
4 " vitt									
80 " rosa varpas 1 gång =	80 tr								
	1 356 trådar								

Solvnota:

		²¹	
		0	1
		0	2
		0	3
		0	4

Värpåtgång till 10 m färdigt tyg (varplängd c:a 11,80 m.)

Rosa bomullsgarn nr ^{30/2}~~16/2~~ c:a ~~1,085~~ kg *0,585 kg*
 Oblekt " " " " ~~0,170~~ kg *0,090 kg*

Inslagsåtgång till 10 m färdigt tyg

Vitt redgarn c:a 0,545 kg
 Rosa " " 0,185 "
 Rött " " 0,380 "
 Brunt " " 0,065 "

Inslagsordning.

4,2 cm vitt

3 inslag rosa
3 " rött
1 " brunt
4 " rött
2 " rosa
1 " vitt
2 " rosa
4 " rött
1 " brunt
4 " rött
2 " rosa
1 " vitt
2 " rosa
4 " rött
1 " brunt
4 " rött
1 " brunt
2 " rött
1 " rosa
8 " vitt
1 " rosa
2 " rött
1 " brunt
2 " rött
1 " rosa

= 59 inslag

8 " vitt = bårdens mittrand

o s v i omvänd ordning (59 inslag som ovan)

efter bårdens 126 inslag följer 4,2 cm vitt som bildar en kvadratisk ruta.

Jönköpings Läns Hemslöjdsförening
Östra Storgatan 11
Jönköping tel. 23028

Västtvg Till Östra Härad's mansdräkt.

Varp: obl. bomullsgarn nr 30/2
 Inslag: vitt och kulört redgarn
 Sked: 60/10, 1tr i solv, 2tr i rör, utom
 de som äro inom klammern, som trädes
 3tr i rör.
 Skedbredd: c:a 83cm = 1084
 Stad: 3tr i rör 3ggr
 Varplängd: Väv med avigan
 upp!

Uppfärgat 2015 2025 2000

TYG TILL MANSLIVSTYCKE

KARLSTORPS SN

ÖSTRA HÄRAD

SMÅLAND

EFTER ORIGINAL NR 16.009

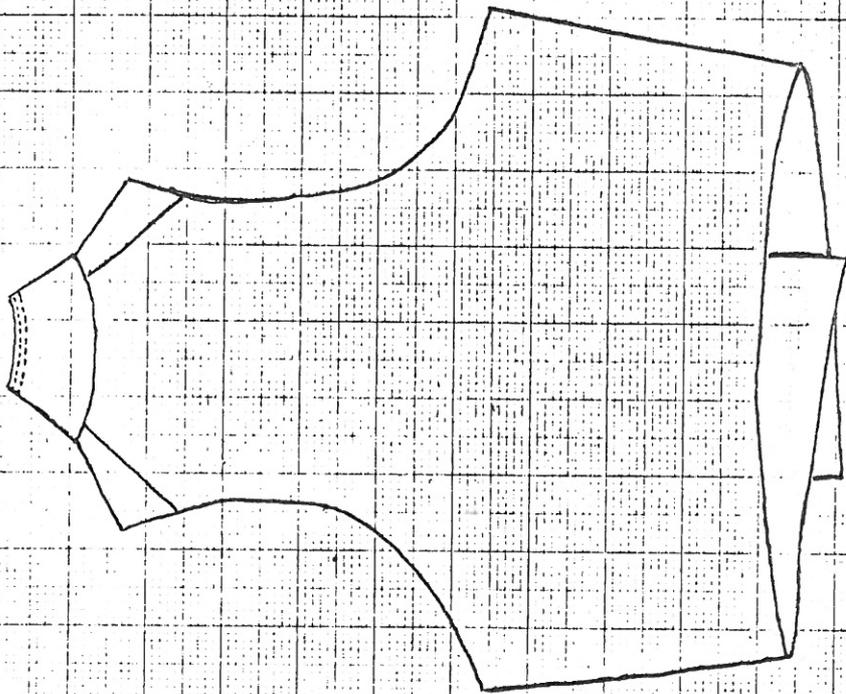
NORDISKA MUSÉET

varp och inslag : ull (kamgarn)

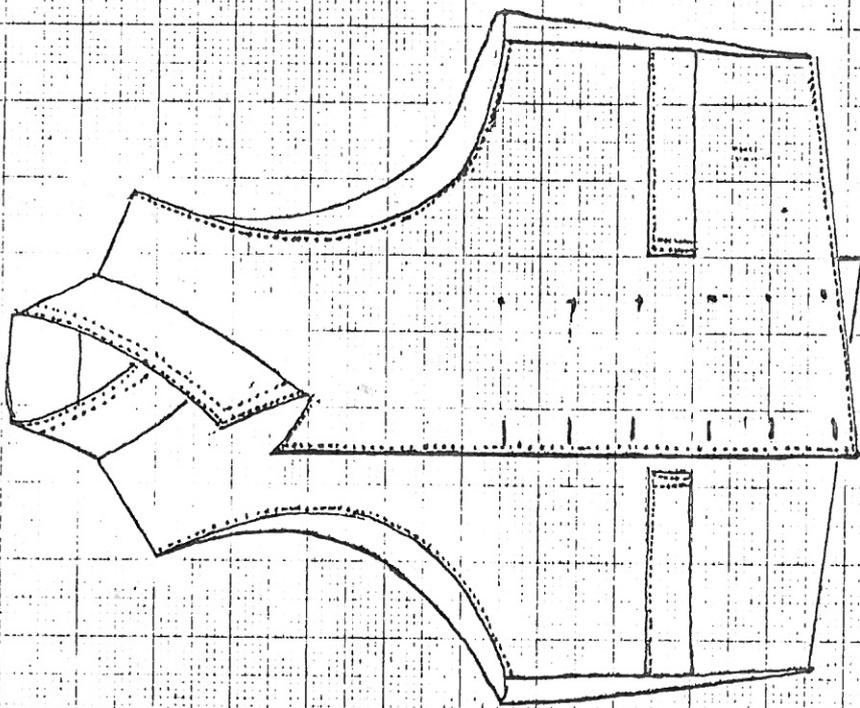

Mansväst.

Österns h. h.
Sundland

Stala 1:1

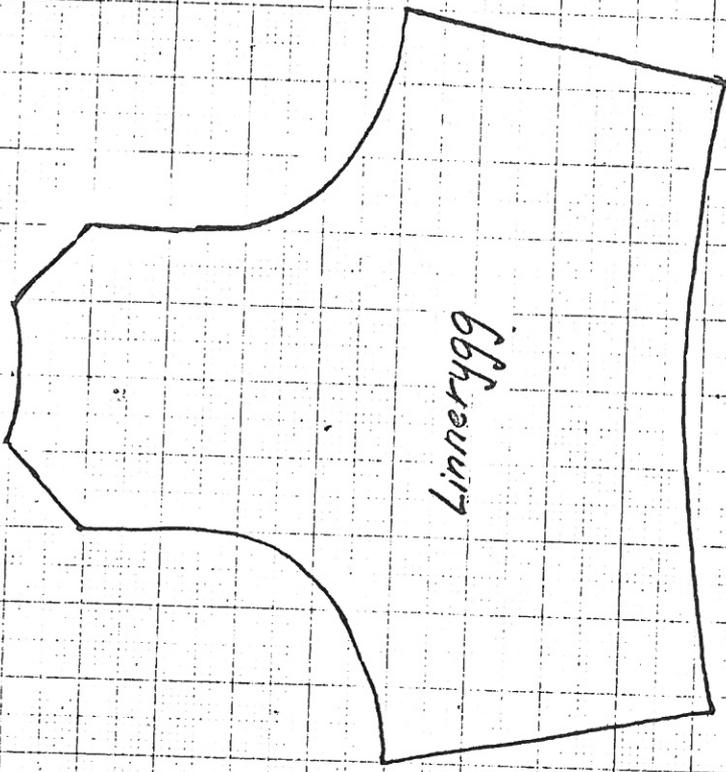

okt. 1972 *[Signature]*

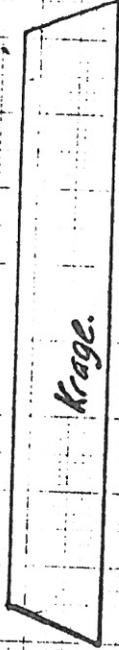
Mansväst.

nr. 8.507
Alndu sn.
Östra hd.
Småland.

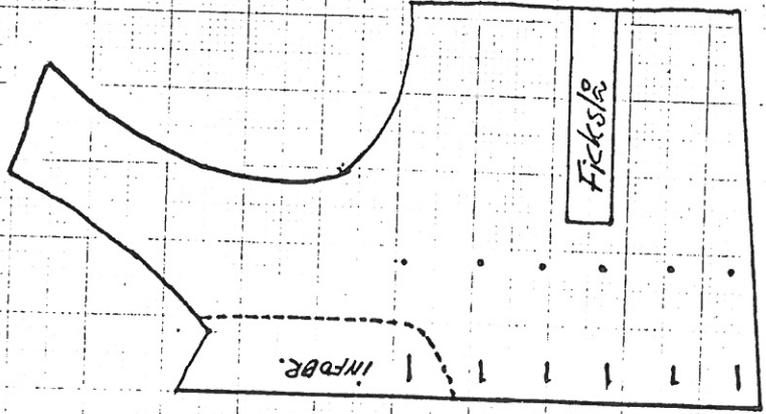
Mr. Engstrand

Skala 1:5.

Vänster framskycke.

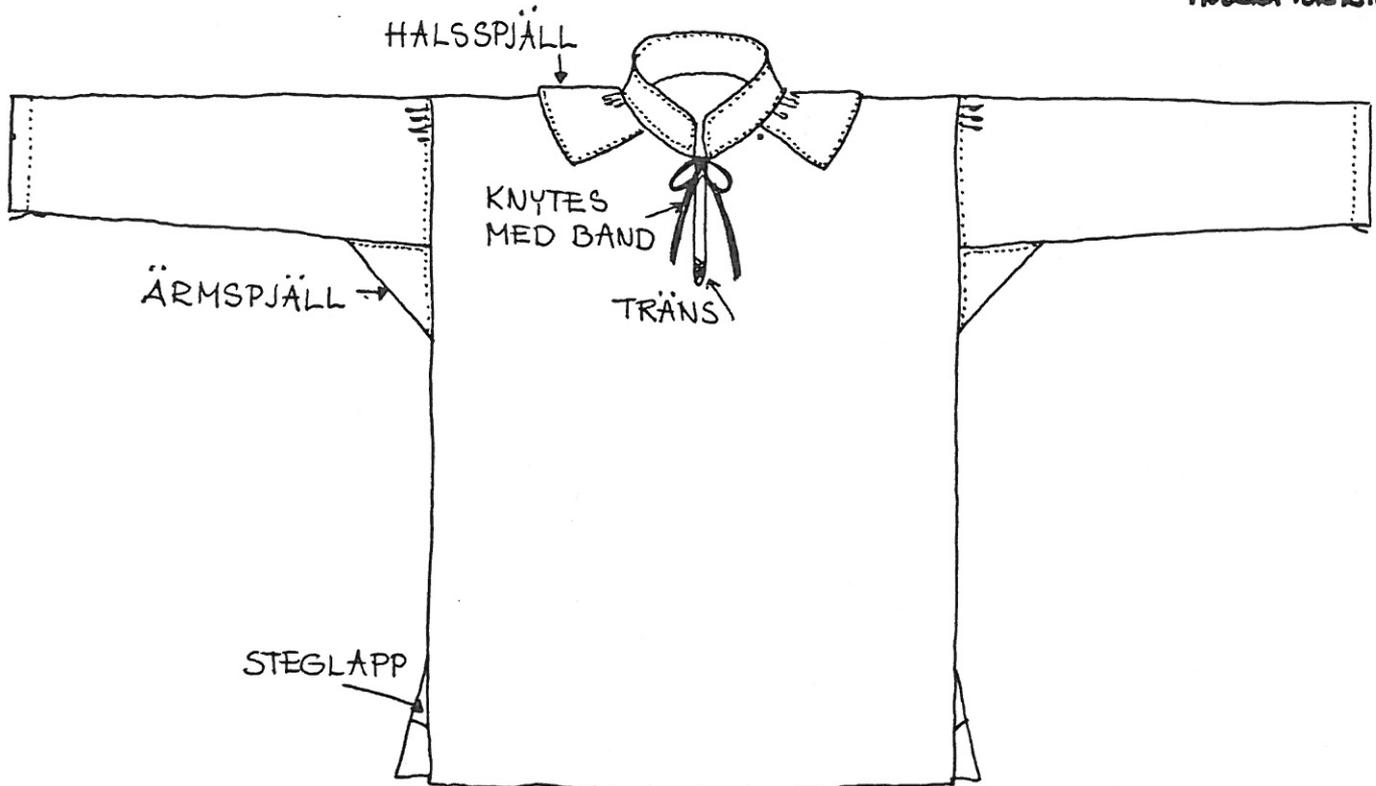

Ok. 1972. Kholindes.

JÖNKÖPINGS LANS HEMSLÖJDSFÖRENING O. STORGATAN 11
036/123028, 11 0974 ☎ 552 40 JÖNKÖPING
POSTGIRO 30419-6 ♡♡♡♡ ~ ♡♡ BANKGIRO 544-9996

LIRANDE HEMSLÖJ ♡
MODERN FÖRGÄMNING

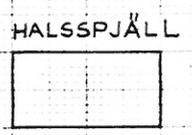
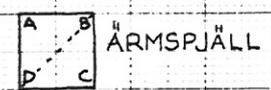
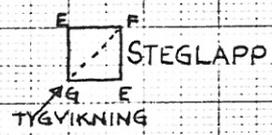
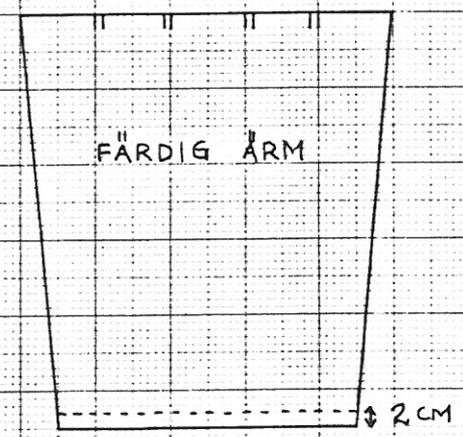
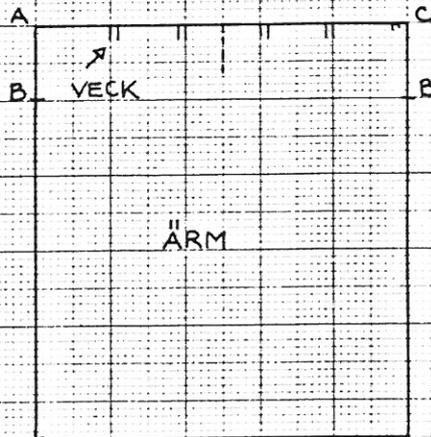
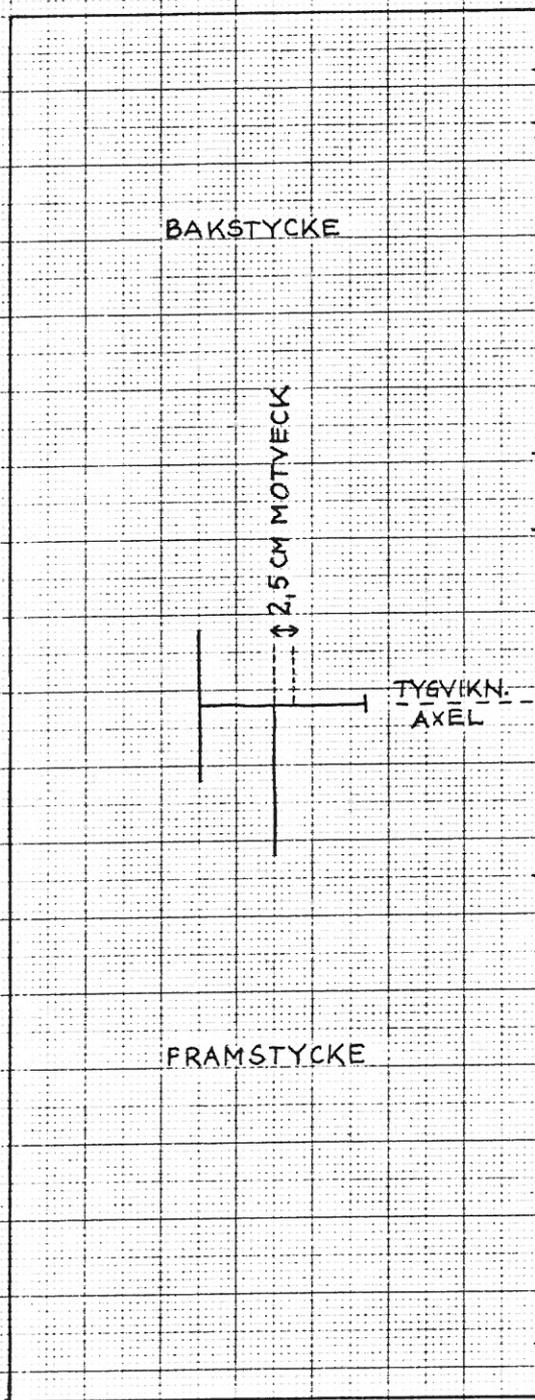

SKJORTA TILL ÖSTRA HÄRADSDRÄKT
SKIRÖ S: N SMÅLAND N.M. 105327

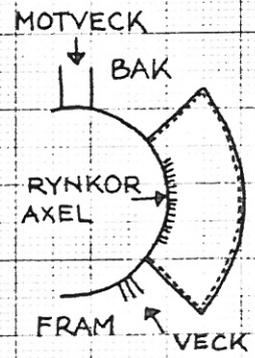
ALLA SÖMMAR SYS MED FÄLLSÖM
HALSPRUNDETS NEDERKANT TRÄNSAS
SPRUNDET KNYTES MED BAND.

SKALA 1:10 SKIRÖ S:N

SÖMSMÅN TILLÄGGES OBS! TYGET BÖR KRYMPAS FÖRE TILLKLIPPNING

SKJORTAN SYS MED SMALA FÄLLSÖMMAR. HALSSPRUNDET SYS MED SMAL RULLFÄLL OCH FÖRSTÄRKS MED TRÄNS NEDTILL. SKJORTAN FÄLLAS NEDTILL MED EN C:A 1 CM BRED FÄLL.

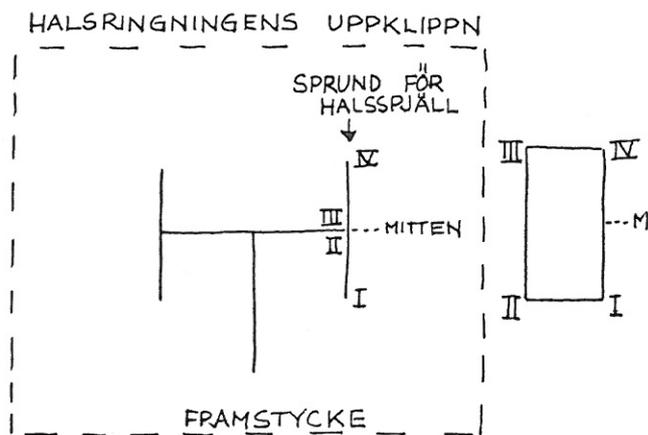

DETALJ AV HALSSPJÄLL

FASTSÄTTNING AV HALSSPJÄLL TILL BL.A.

ÖSTRA HÄRAD SKJORTA OCH
VÄSTBO HÄRAD NATTKAPPA.

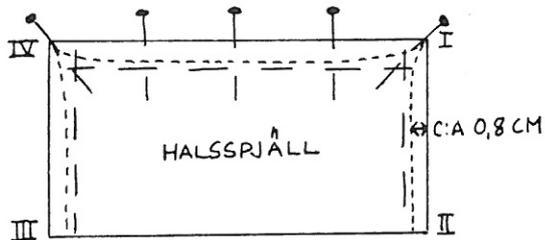

BÖRJA MED ATT KLIPPA UPP SPRUNDEN FÖR HALSSPJÄLLEN C:A 1,5 CM KORTARE ÄN SJÄLVA HALSSPJÄLLEN. VIK IN SÖMSMÅN (KNAPPT 1 CM) PÅ STRÄCKORNA II - I, I - IV OCH III - IV PÅ HALSSPJÄLLET. MARKERA MITTEN PÅ STRÄCKAN I - IV PÅ BÅDE BÅL OCH HALSSPJÄLL. ARBETA FRÅN RÄTSDIDAN OCH LÄGG HALSSPJÄLLETS STRÄCKA I - IV PÅ BÅLEN MED MITTMARKERINGARNA

MITT FÖR VARANDRA. (BÅDA PLAGGDELARNAS RÄTSDIDA UPP). LÅT BÅLENS SÖMSMÅN

SMALNA AV UT MOT HÖRNEN. FÅST HALSSPJÄLLET MED NÅLAR PÅ STRÄCKAN IV - I. VRID UT OCH IN PÅ BÅLEN (STRÄCKAN IV - III) OCH SÅTT FAST HALSSPJÄLLET MED NÅLAR. OM DET STRÄCKER FÖR MYCKET I HÖRNET KAN MAN KLIPPA UPP ETT PAR MM. OBS! SPAR SÖMSMÅN TILL FÄLLSÖM.

NÅLA STRÄCKAN I - II PÅ SAMMA VIS. TRÄCKLA FAST HALSSPJÄLLET MED SMÅ STYGN. SY DÄREFTER FAST HALSPJÄLLET FRÅN RÄTSDIDAN MED EFTERSTYGN 1-2 MM FRÅN KANTEN. KLIPP AV SÖMSMÅNERNAS TILL LAGOM BREDD OCH SY FÄLLSÖM SOM FÄLLS MOT HALSSPJÄLLET. I HÖRNEN BLIR FÄLLSÖMMEN MYCKET SMAL, SÅ SÖMSMÅNEN KAN BLI SVÅR ATT VIKA IN.

— — — HALSSPJÄLLETS SÖMSMÅN
 - - - - - BÅLENS SÖMSMÅN
 HALSSPJÄLLET ÄR ALLTID DUBBELT SÅ LÅNGT SOM DET ÄR BRETT.

FÄLLSÖMMEN PÅ HÄLLS-
 SPJÄLLETS AVIGSIDA.

